

OTP BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA

31. decembar 2023. godine

Novi Sad, maj 2024. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. STRATEGIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA	4
2.1. Politika upravljanja kreditnim rizikom.....	7
2.2. Upravljanje rizikom likvidnosti.....	8
2.3. Politika upravljanja operativnim rizikom.....	9
2.4. Politika upravljanja rizikom zemlje	11
2.5. Politika upravljanja tržišnim rizicima	12
2.6. Politika upravljanja rizikom poveravanja aktivnosti trećim licima.....	15
2.7. Politika upravljanja rizikom kamatne stope	15
2.8. Politika kontrole usklađenosti	16
2.9. Politika sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma	17
2.10. Politika za upravljanje rizikom ulaganja	17
2.11. Politika za upravljanje rizikom druge ugovorne strane	18
2.12. Politika upravljanja strateškim rizikom	18
2.13. Politika upravljanja ESG rizikom	18
2.14. Način organizovanja upravljanja rizicima.....	19
3. KAPITAL.....	23
4. ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA.....	31
5. POKAZATELJ LEVERIDŽA	32
6. KAPITALNI ZAHTEVI I ADEKVATNOST KAPITALA	33
7. PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA.....	35
A) Proces Interne Procene Adekvatnosti Kapitala	35
8. IZLOŽENOST BANKE RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE ODNOSNO PROCENU RIZIKA.....	36
8.1. Kreditni rizik.....	36
8.2. Rizik druge ugovorne strane	49
8.3. Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik).....	50
8.4. Kamatni rizik	50
8.5. Izloženost banke po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	53
9. PODACI VEZANO ZA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA	54

1. UVOD

Na osnovu člana 51a. Zakona o bankama, te člana 24. Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke (u daljem tekstu: Odluka), **OTP banka Srbija a.d. Novi Sad, Trg slobode 5, 21000 Novi Sad** objavljuje sledeće podatke i informacije, na dan 31. decembar 2023. godine vezano za:

- Strategiju i politike za upravljanje rizicima;
- Kapital Banke;
- Kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Banke;
- Zaštitne slojeve kapitala;
- Proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
- Izloženost Banke rizicima i pristupe za merenje, odnosno procenu rizika;
- Izloženost Banke po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi;
- Pokazatelj leveridža;
- Bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava.

Shodno članu 22. Odluke, OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka) kao najviše matično društvo informacije i podatke koji se odnose na kapital, kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala, zaštitne slojeve kapitala i pokazatelj leveridža objavljuje i na pojedinačnom i na konsolidovanom nivou.

Banka ne primenjuje pristup internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike te shodno tome ne objavljuje podatke u vezi sa pristupima za merenje, odnosno procenu tržišnih rizika.

Banka ne primenjuje napredni pristup za izračunavanje kapitalnog zahteva za operativni rizik te shodno tome ne objavljuje podatke koje se odnose na izloženost ovim rizicima i pristupe za merenje, odnosno procenu rizika.

Ovaj dokument se objavljuje na zvaničnoj Internet prezentaciji Banke <https://www.otpbanka.rs>

Podaci i informacije koji nisu objavljeni a propisani su Odlukom, objavljeni su u okviru Izveštaja nezavisnog revizora koji se u skladu sa tačkom 61. Zakona o bankama objavljuje na Internet prezentaciji Banke: <https://www.otpbanka.rs/o-nama/godisnji-izvestaji/>.

2. STRATEGIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Svrha Strategije upravljanja rizicima (u daljem tekstu: Strategija) je da na jedinstven i dosledan način uredi upravljanje rizicima Banke na dugoročnoj osnovi i odredi odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Strategija definiše, na standardizovan način, principe koji se primenjuju na sve poslovne linije u vezi sa preuzimanjem, merenjem, upravljanjem, praćenjem i ublažavanjem rizika, uz uzimanje u obzir rizika koji proističu iz makroekonomskog okruženja i poslovnog ciklusa.

Strategija uređuje:

- Bančine strateške ciljeve u upravljanju rizicima,
- Bančinu organizaciju, uloge i odgovornosti u upravljanju rizicima,
- Definicije svih vrsta rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u sprovođenju svoje poslovne strategije,
- Bančinu sklonost ka rizicima i okvir za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima,
- Osnovna načela preuzimanja rizika i upravljanja rizicima, kako opštih tako i pojedinačnih za svaku vrstu rizika.

Strategija predstavlja osnovu za sve aktivnosti i inicijative u vezi sa upravljanjem rizicima u svim organizacionim delovima Banke, koji su dužni da se usklade sa smernicama definisanim u tom dokumentu. Dodatno, ona predstavlja osnovu za razvoj politika upravljanja rizicima, pravilnika, procedura i drugih internih akata kojima Banka uređuje procese sveobuhvatnog sistema upravljanja pojedinačnim vrstama rizika.

Bančin sistem upravljanja rizicima se sastoji od:

- strategije upravljanja rizicima, politika i procedura za upravljanje rizicima, tj. za identifikaciju, merenja, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje rizika, kao i izveštavanje o njima;
- odgovarajuće unutrašnje organizacije/organizacione strukture Banke;
- efektivnog i efikasnog procesa upravljanja svim rizicima kojim je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- adekvatnog sistema internih kontrola;
- odgovarajućeg informacionog sistema;
- odgovarajućeg procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Bančina organizaciona struktura upravljanja rizicima obezbeđuje postojanje jasnih linija odgovornosti, efikasnu podelu dužnosti i sprečavanje konflikta interesa na svim nivoima, do nivoa Izvršnog odbora.

Bančin model upravljanja (*Governance Model*) uključuje tri linije odbrane, i to:

- organizacione jedinice koje preuzimaju rizike (poslovne linije) – *prva linija* – odgovorne za procenu i ublažavanje rizika;
- funkcije upravljanja rizicima i kontrole usklađenosti poslovanja – *druga linija* – identifikuju, prate, kontrolišu, kvantifikuju rizike, obezbeđuju adekvatne alate i metodologije, izveštavaju organima upravljanja i predlažu korektivne mere;
- Unutrašnja revizija Banke – obezbeđuje nezavisnu kontrolnu ulogu.

Banka izvršava funkciju upravljanja rizicima kroz posebnu organizacionu jedinicu/jedinice, koje su nezavisne od organizacionih jedinica – poslovnih linija i operativnih organizacionih jedinica, kako u smislu organizacione podele, tako i u smislu interesa (motiva), i koja:

- sprovodi nezavisne aktivnosti upravljanja rizicima usklađene sa karakteristikama pravnog i poslovnog okruženja, i istovremeno
- predstavlja deo jedinstvenog i doslednog okvira za upravljanje rizicima pod kontrolom Matične Banke i
- obezbeđuje usklađenost za regulatornim i supervizorskim zahtevima u svakom momentu, kako važećim u Republici Srbiji, tako i važećim za OTP Grupu.

Strategija detaljnije definiše opšta načela upravljanja rizicima, kao i specifična načela za pojedinačne vrste rizika, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima za materijalno značajne vrste rizika.

Sklonost Banke ka rizicima predstavlja nivo rizika koji Banka namerava da preuzme ili prihvati sa svrhom ostvarivanja svojih strateških ciljeva i poslovnog plana, a koji je unapred definisan i u okvirima tolerancije ka rizicima. Tolerancija ka rizicima predstavlja maksimalan nivo rizika koji Banka može da preuzme, uzimajući u obzir trenutno raspoložive resurse, pre kršenja ograničenja određenih regulatornim kapitalom, potrebama za likvidnošću ili ograničenjima okruženja u kome posluje (npr. tehnička infrastruktura, sposobnosti za upravljanje rizicima, ekspertiza), kao i preuzetim obavezama. Tolerancija ka rizicima predstavlja nivo rizika koje bi Banka mogla preuzeti, uvažavajući date operativna i regulatorna ograničenja, pre nego što bi pretpostavka stalnosti u poslovanju (going concern) bila ugrožena.

Definisanje/revidiranje sklonosti i tolerancije ka rizicima sprovodi se tokom procesa poslovnog planiranja (definisanja poslovnog plana i poslovne strategije), dok je praćenje definisanih indikatora sklonosti i tolerancije ka rizicima organizovano u tri nivoa (od strane organizacionih jedinica odgovornih za upravljanje određenom vrstom rizika, odbora zaduženih za praćenje određenih vrsta rizika i organa upravljanja i rukovođenja) sa jasno definisanim zaduženjima i načinom postupanja u slučaju prekoračenja definisanih limita, čime se obezbeđuje kontinuirana povezanost rizičnog profila Banke sa njenom poslovnom strategijom.

Banka je identifikovala sledeće najvažnije kategorije rizika kojima je izložena po osnovu svojih poslovnih aktivnosti i za svaku od njih obezbedila precizne definicije u Strategiji:

1. **Rizik likvidnosti** koji uključuje sledeće podkategorije:

- a. **Rizik likvidnosti izvora finansiranja**
- b. **Tržišni rizik likvidnosti.**

2. **Kreditni rizik**, koji u širem smislu obuhvata i sledeće vrste rizika:

- a. **Rizik druge ugovorne strane**
- b. **Rizik izmirenja/ispоруke**
- c. **Kreditno devizni rizik**
- d. **Kreditni rizik indukovani kamatom stopom**
- e. **Rezidualni rizik**
- f. **Rizik koncentracije kredita**
 - i. **Rizik zemlje**

3. **Tržišni rizici**, koji uključuju sledeće vrste rizika:

- a. **Devizni rizik**
- b. **Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti**
 - i. **Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija**
 - ii. **Opšteg cenovnog rizika po osnovu dužničkih hartija**

- c. **Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti**
 - i. **Specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija**
 - ii. **Opšti cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija**

- 4. **Operativni rizici, koji uključuju i sledeće podkategorije:**
 - a. **Pravni rizik**
 - b. **Rizik informacionog sistema**
 - c. **Rizik neetičkog ponašanja (conduct risk)**
 - d. **Rizik modela**

- 5. **Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi**
 - a. **Rizik ponovnog određivanja cena**
 - b. **Rizik krive prinosa**
 - c. **Bazni rizik**
 - d. **Rizik opcija,**

- 6. **Rizik ulaganja**

- 7. **Rizik usklađenosti poslovanja** koji posebno obuhvata:
 - a. **rizik od sankcija regulatornog tela,**
 - b. **rizik od finansijskih gubitaka i**
 - c. **reputacioni rizik,**

- 8. **Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.**

- 9. **Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik)**

- 10. **Strateški rizik**

- 11. **Rizik životne sredine i upravljanja društveno odgovornim poslovanjem (ESG Risk)**

Način upravljanja ovim rizicima je detaljnije uređen Bančnim Politikama koje se odnose na svaki konkretni rizik kao i na upravljanje lošom aktivom, dok je sklonost i tolerancija ka navedenim kategorijama rizika definisana za Strategijom upravljanja rizicima. Način interne procene kapitalnih zahteva za navedene kategorije rizika uređen je Pravilnikom o implementaciji procesa interne procene adekvatnosti kapitala. Podaci i informacije u vezi sa navedenim politikama i pravilnikom su obelodanjene u nastavku ovog dokumenta. Podaci o ključnim pokazateljima poslovanja Banke, njihovim vrednostima i regulatorno propisanim limitima obelodanjeni su u napomenama uz finansijske izveštaje Banke u okviru Izveštaja nezavisnog revizora.

Banka redovno – najmanje jednom godišnje – revidira interna akta kojima se uređuju procesi sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima, kao i češće u slučaju promene relevantnih zakonskih ili regulatornih zahteva, značajnih promena tržišnih uslova i sl.

2.1. Politika upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik se definiše kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Politika upravljanja kreditnim rizikom detaljno definiše proces upravljanja kreditnim rizikom koji uključuje organizovanje procesa upravljanja kreditnim rizikom, identifikovanje i merenje, ublažavanje i monitoring kreditnih rizika u Banci.

Upravljanje kreditnim rizicima prevodi se na operativni nivo putem definisanja godišnjih kreditnih politika za svaki poslovni segment (proizvod), poštujući definicije poželjnog, uslovnog, kreditiranja koje je poželjno izbegavati i zabranjenog kreditiranja definisanim Strategijom upravljanja rizicima. Pri formulisanju godišnjih kreditnih politika, Banka uzima u obzir uticaj promena koje se očekuju u makroekonomskim projekcijama na očekivane kreditne gubitke portfolija, kako bi odredila da li su neophodne izmene u limitima i/ili politikama kreditiranja.

Banka upravlja kreditnim rizikom tokom kreditnog procesa, kao i na nivou celokupnog kreditnog portfolija (definišući i prateći limite portfolija). Da bi upravljala kreditnim rizikom, Banka je utvrdila kreditni proces koji uključuje:

- Iniciranje izloženosti
- Procena rizika
- Odluka o preuzimanju rizika
- Zaključenje ugovora
- Realizacija plasmana
- Monitoring
- Zatvaranje ugovora.

Banka vrši procenu kreditnog rizika koja je zasnovana na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima koji uzimaju u obzir karakteristike određenog dužnika i/ili plasmana i omogućavaju jasno rangiranje u odgovarajuće rizične kategorije prema očekivanoj verovatnoći ulaska u status neizmirenja obaveza u pogledu klijentovog kapaciteta i spremnosti da vrši redovnu otplatu duga. Da bi se identifikovao nivo kreditnog rizika, da bi se on ublažio i da bi se poboljšalo upravljanje kreditnim rizikom, Banka koristi interno razvijene rejting modele čiji je osnovni cilj da procene očekivanu verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza dužnika, a na osnovu unapred određene statističke metodologije ili metodologije zasnovane na ekspertske proceni. Za različite tipove klijenata i proizvoda Banka koristi različite modele koji su svi mapirani na jedinstvenu skalu koja sadrži 9+1 rejting kategoriju. Kreditni rejting koristi se kako prilikom odlučivanja tokom kreditnog procesa, tako i u procesu upravljanja kreditnim rizikom na nivou celokupnog kreditnog portfolija i procesu merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka primenjuje tehnike ublažavanja rizika pribavljanjem instrumenata kreditne zaštite. Svojim internim aktima Banka definiše instrumente kreditne zaštite koji se smatraju adekvatnim i prihvatljivim, kao i pravila za njihovo vrednovanje. Prihvaćena vrednost koju Banka priznaje za ublažavanje rizika se može razlikovati od tržišne vrednosti kolaterala zavisno od nivoa rizika povezanih sa tim kolateralom.

Da bi se uspostavio efektivan i efikasan proces upravljanjem rizikom, Banka je definisala ključne odgovornosti u procesu upravljanja kreditnim rizikom Upravnog odbora, Izvršnog odbora, Odbora za reviziju, Kreditnog odbora, Odbora za praćenje kreditnih rizika privrede, Odbora za praćenje kreditnih rizika stanovništva, Odbora za problematične plasmane i Komisije za praćenje kreditnih rizika lizinga, kao i pojedinačnih organizacionih delova u sastavu Banke.

Radi upravljanja kreditnim rizikom Banka je uredila sistem merenja i izveštavanja nadležnih odbora o stanju i kretanjima u portfoliju i njegovim segmentima, uključujući i praćenje definisanih portfolio limita, koje obezbeđuje preduslove za razumevanje glavnih faktora razvoja tog portfolija, glavnih faktora rizika i definisanje i primenu korektivnih aktivnosti, ukoliko je potrebno.

2.2. Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti - rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizlazi iz nesposobnosti Banke da izvrši svoje dospele obaveze. Rizik likvidnosti se može kategorizovati u sledeće pod-kategorije: **Rizik likvidnosti izvora finansiranja** i **Tržišni rizik likvidnosti**.

Rizik likvidnosti izvora finansiranja - koji nastaje zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja i/ili nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja.

Tržišni rizik likvidnosti - koji nastaje zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.

Banka prati i upravlja svojom pozicijom likvidnosti i strategijom finansiranja u kontinuitetu, uzimajući u obzir neočekivane efekte izazvane internim i eksternim faktorima, kao i tržišnim uslovima.

U skladu sa ciljevima definisanim Strategijom za upravljanje rizicima, Banka je razvila adekvatan sistem za upravljanje rizikom likvidnosti kroz niz internih akata i sistemom limita.

Politika za upravljanje aktivom i pasivom Banke definiše osnovni okvir, principe i metrike upravljanja likvidnošću, sa ciljem da Banka u svakom trenutku uspešno zadovoljava potrebe za adekvatnim nivoom likvidnosti. Osnovni cilj upravljanja likvidnošću je obezbeđenje adekvatnog nivoa likvidnosti kako bi se izvršila plaćanja i osigurao planiran rast, kao i izbegla mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Banka je uspostavila i održava odgovarajuće funkcije merenja, praćenja i kontrole likvidnosti, kao i izveštavanja koje se odnose na:

- Profil dospeća novčanih tokova u okviru različitih scenarija uključujući i scenarija za aktivu i pasivu bez dospeća,
- Adekvatnu procenu nivoa i strukture zaliha likvidne aktive koja je na raspolaganju Banci,
- Redovnu procenu razvijenog sistem limita,
- Sagledavanje postupka stres testiranja sa stanovišta scenarija i korišćenih pretpostavki,
- Kontinuirano sagledavanje Plana poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja sa uticajem na likvidnost sa stanovišta adekvatnosti, aktuelnosti i promena na tržištu ili procesa unutar Banke,
- Procenu uticaja na Banku poremećaja na tržištu na novčane tokove i na klijente,
- Praćenje strukture depozita (njihov izvor, rok dospeća i cenu);
- Praćenje i kontrola koncentracije depozita u skladu sa utvrđenim limitima i kontinuiran rad na smanjenju koncentracije;
- Izveštavanje OTP Grupe i ALCO u vezi sa likvidnošću i promeni nivoa likvidnosti.

Banka upravlja likvidnošću u svim značajnim valutama, na način koji osigurava stabilnost izvora finansiranja, a u skladu sa propisima Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: NBS), kao i politikom OTP banke Plc (u daljem tekstu: matična banka).

Osnovni principi upravljanja rizikom likvidnosti su definisani Politikom upravljanja rizikom likvidnosti. Banka redovno prati ročnu usaglašenost svojih potraživanja i obaveza po određenim vremenskim intervalima, odnosno gap likvidnosti, za koje je definisala limite. Banka je utvrdila interne limite za pokazatelje likvidnosti definisane lokalnom regulativom, primarnu i operativnu likvidnost kao i set ranih pokazatelja upozorenja koji se prate na različitim vremenskim razmacima (dnevni, nedeljni, mesečni).

Upravljanje likvidnošću podrazumeva neprekidni proces sagledavanja potreba likvidnosti u različitim scenarijima, kao i adekvatno planiranje likvidnosti u vanrednim i stresnim uslovima. Banka je dokumentom Plan oporavka kao i Planom finansiranja u slučaju nastupanja krize likvidnosti definisala ključne događaje i kriterijume za njihovo aktiviranje.

U svom nastojanju da rizik likvidnosti bude sagledan i kroz potencijalno nepovoljne događaje, Banka vrši stres testiranje rizika likvidnosti po scenarijima koji su definisani u Planu finansiranja u slučaju nastupanja krize likvidnosti i Planu oporavka. Scenarija služe za modeliranje uticaja neočekivanih odliva na likvidnost Banke.

U procesu rukovođenja i organizacije procesa upravljanja rizikom likvidnosti učestvuju:

- Upravni odbor;
- Izvršni odbor;
- Odbor za reviziju;
- ALCO;
- Direkcija za upravljanje aktivom i pasivom; Odeljenje za upravljanje kapitalom i ALM izveštavanje i upravljanje bilansom
- Direkcija za operativne i tržišne rizike/ Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima;
- Direkcija za globalna tržišta i drugi relevantni organizacioni delovi Banke.

Ciljevi Banke vezani za rizik likvidnosti su:

- Imati sposobnosti izmirenja obaveza čak i u slučaju krize likvidnosti i biti konstantno usaglašen sa regulativom NBS kao i pravilima OTP Grupe;
- Refinansirati svoje aktivnosti pod najpovoljnijim uobičajenim uslovima ili vršiti konverziju viška likvidnosti u gotovinu bez neprihvatljivih gubitaka.

2.3. Politika upravljanja operativnim rizikom

Operativni rizik (OR) je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled (nenamernih i namernih) propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Operativni rizik takođe uključuje i pravni rizik. **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi s poslovanjem banke (obligacioni odnosi, radni odnosi i sl). Operativni rizik ne uključuje strateški i reputacioni rizik, uz napomenu da je reputacioni rizik usko povezan sa operativnim rizikom i da može da se pojavi usled realizacije operativnog rizika. Posebne oblasti operativnog rizika obuhvataju: rizik informacionog sistema, rizik neetičkog poslovanja (conduct risk), rizik modela.

Rizik informacionog sistema je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, zbog neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom i drugim sistemskim slabostima koje negativno utiču na funkcionalnost sistema i bezbednost i/ili ugrožavaju kontinuitet poslovanja Banke. **Rizik neetičkog ponašanja (conduct risk)** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neadekvatne ponude bankarskih usluga ili namernog neetičkog ponašanja u pružanju finansijskih usluga. Dok, **rizik modela** predstavlja mogući gubitak koji bi Banka mogla pretrpeti zbog odluka koje se prvenstveno zasnivaju na rezultatima internih modela i to zbog grešaka u oblikovanju, primeni ili upotrebi modela.

U domenu operativnih rizika, prate se i rizici koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima, kao i rizici koji nastaju uvođenjem novih proizvoda /značajnim izmenama postojećih proizvoda, usluga ili aktivnosti u vezi sa procesima i sistemima Banke.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je da se obezbedi da nivo izloženosti operativnom riziku bude u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i politikama Banke, odnosno minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika.

Upravljanje operativnim rizikom u potpunosti je integrisano u sistem upravljanja rizicima i informacioni sistem Banke. Sistem upravljanja operativnim rizicima pokriva sve aktivnosti svojstvene Banci. Baza operativnih rizika podržava kontrolu upravljanja operativnim rizicima i identifikaciju operativnog rizika na nivou Banke.

Metodologija za upravljanje operativnim rizicima ima sledeće nivoe:

- Strategija za opšti pristup upravljanju operativnim rizicima Banke, ciljevi, neophodna organizaciona struktura i profil rizika Banke;
- Proces koji se sastoji od dnevnih aktivnosti i odluka vezanih za upravljanje operativnim rizicima u skladu sa odabranom strategijom;
- Infrastruktura za identifikaciju sistema, podaci i drugi neophodni alati za proces upravljanja operativnim rizicima;
- Okruženje koje je neophodno za adekvatno upravljanje operativnim rizicima koje stvara obrazac ponašanja u vezi sa izloženošću operativnim rizicima i eksternim faktorima koji značajno utiču na potencijalne efekte realizacije operativnih rizika.

Kvartalne i godišnje izveštaje o izloženosti Banke operativnim rizicima usvajaju Odbor za upravljanje operativnim rizicima, Izvršni odbor, Odbor za praćenje poslovanja i Upravni odbor.

Sadržaj izveštaja je sledeći:

- **Izloženost Banke operativnim rizicima**
 - Performanse sistema upravljanja operativnim rizicima u Banci,
 - Analiza prijavljenih događaja po osnovu operativnih rizika,
 - Rezultati procesa samoprocene operativnih rizika (RCSA) organizacionih jedinica, zajedno sa ocenama i predloženim merama za njihovo savladavanje,
 - Testiranje efektivnosti kontrola koje imaju funkciju umanjenja operativnih rizika (Control Testing – dodatak RCSA alatu)
 - Rezultati procesa scenario analize,
 - Predložene mere i sprovođenje usvojenih mera za prevazilaženje operativnih rizika,
 - Predloženi ključni indikatori rizika i praćenje usvojenih ključnih indikatora rizika,
 - Izveštavanje u delu tolerancije prema operativnim rizicima
 - Ostale aktivnosti u skladu sa Statutom i drugom regulativom Banke

- **Rizici koji proizilaze iz poveravanja aktivnosti trećim licima**
 - Pregled aktivnosti koje su poverene trećim licima,
 - Ocena kvaliteta pruženih usluga
- **Rizici koji proizilaze iz uvođenja novih proizvoda**
 - Pregled novih proizvoda.
- **Izveštaji o BCP i testiranju BCP**
 - Praćenje kriznih situacija i procenjivanje istih sa aspekta kontinuiteta poslovanja
 - Rezultati BIA: validiranje konačne liste kritičnih procesa
 - Usaglašavanje aktivnosti BCP i DRP (sinhronizacija vremena)
 - Razmatranje pojedinačnih BCP parametara,
 - Izveštaj sa testiranja BCP.
- **Ostale teme iz oblasti operativnih rizika.**

2.4. Politika upravljanja rizikom zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena i predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanje od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Sklonost Banke ka ovom riziku ima težište prema zemlji porekla Matične banke i prema zemljama sa najvišim retingom priznatih agencija za određivanje rejtinga.

Obuhvata sledeće rizike:

- Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja propisanih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
- Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, zbog ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih država porekla.

Upravljanje rizikom zemlje porekla dužnika (rizik zemlje) u Banci zasniva se na principima upravljanja rizicima, a naročito na sledećim:

- poštovanja definicija i kriterijuma koje propisuje NBS;
- principima upravljanja bilansnom i vanbilansnom aktivom Banke sa aspekta porekla dužnika i održavanja izloženosti riziku zemlje na način kojim se ne ugrožavaju stabilnost poslovanja i usaglašenosti pokazatelja poslovanja Banke sa internim limitima;
- primenom pristupa, standardima i metodologije OTP Grupe za utvrđivanje limita i internih rejtinga, kao i identifikovanje, merenje i praćenje ovog limita u skladu sa propisima NBS.

Dokumentom politika za upravljanje rizikom zemlje utvrđuju se ključni principi koji su u osnovi svih poslovnih aktivnosti Banke koje obuhvataju izloženost drugim zemljama i stavlja se težište na pristup Banke upravljanju rizikom zemlje koji proističe iz transakcija sa inostranim ugovornim stranama.

Banka u cilju limitiranja i praćenja izloženosti riziku zemlje koristi metodologije i iskustva OTP Grupe, sopstvene procene, analize i najbolja iskustva iz bankarske prakse, a u skladu sa odredbama koje pretpostavljaju propisi NBS.

Ciljevi Banke u vezi sa prihvatljivom izloženošću riziku zemlje su povezani sa postavljenim limitima, koje je Banka definisala kao maksimalnu izloženost prema određenim zemljama pojedinačno po državi porekla dužnika i na regionalnoj osnovi.

Izveštaji o riziku zemlje sadrže informacije o nivou limita, visini iskorišćenosti limita, prekoračenju limita (u slučajevima kada postoje), predlog mera za vraćanje limita u propisane granice i drugo. Interno izveštavanje o izloženosti Banke riziku zemlje, je na dnevnom nivou, u okviru kojeg se prati i iskorišćenost limita. Dodatno, izveštaj o izloženosti Banke riziku zemlje se priprema na kvartalnom i godišnjem nivou, a usvajaju ih nadležni odbori definisani internim aktima.

2.5. Politika upravljanja tržišnim rizicima

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik. Sklonost Banke ka ovim rizicima je generalno niska.

Osnovni dokumenti na osnovu kojeg Banka upravlja tržišnim rizicima je Politika upravljanja tržišnim rizicima i Politika knjige trgovanja, koje definišu metodologije, procese i alate za merenje ovog tipa rizika, limite za rizik, smernice i odgovornosti vezane za izveštavanje i korektivne mere, kao i knjigu trgovanja, sa stanovišta adekvatnosti kapitala.

Tržišni rizik se odnosi na sve transakcije koje Banka evidentira u knjizi trgovanja i one koji pripadaju bankarskoj knjizi u zavisnosti o kojem tržišnom riziku je reč.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru:

- Kapitalnog zahteva za cenovni rizik za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja
- Kapitalnog zahteva za devizni rizik za sve poslovne aktivnosti
- Kapitalnog zahteva za robni rizik za sve poslovne aktivnosti

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i instrumenti koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja se evidentiraju po fer vrednosti.

U skladu sa svojom poslovnom politikom Banka u svom portfelju ne drži vlasničke hartije od vrednosti kojima se trguje na Berzi niti instrumente koji su nosioci robnog rizika.

Banka je tokom cele 2023. godine bila izložena tržišnom riziku iz knjige trgovanja, tačnije cenovnom riziku po osnovu pozicija u knjizi trgovanja.

U okviru interne procene adekvatnosti kapitala, Banka prvo procenjuje potcenjenosti regulatornog kapitalnog zahteva za cenovni rizik, a potom vrši stres test uzimajući u obzir nepovoljna kretanja parametara koji utiču na vrednost postojećih instrumenta u knjizi trgovanja.

Kapitalni zahtev za devizni rizik se izračunava standardizovanim pristupom množenjem ukupne neto otvorene devizne pozicije sa 8% na dan 31.12.2023. Banka nije izračunala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena pozicija bila ispod 2% od regulatornog kapitala.

U sklopu interne procene adekvatnosti kapitala Banka prvo procenjuje potcenjenost regulatorno utvrđenog kapitalnog zahteva i vrši stres test baziran na interno razvijenom modelu koji se zasniva na statističkom pristupu vrednosti pod rizikom odnosno odnosno VaR.

Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usled promene deviznih kurseva, a banka mu je izložena po osnovu pozicija iz bankarske knjige i knjige trgovanja. Drugim rečima, otvorena devizna pozicija (neusklađenost između nivoa aktive i pasive u istoj valuti) može dovesti do nastanka gubitka zbog promene deviznih kurseva, promene vrednosti dinara u odnosu na druge strane valute i promene cene zlata. U Banci se usklađivanje aktive i pasive po valutama vrši kontinuirano prateći devizne pozicije u svakoj valuti sa ciljem da se one održavaju u skladu sa unapred utvrđenim limitima po valutama.

Banka je uspostavila i održava odgovarajuće sisteme za merenje, praćenje i kontrolu deviznog rizika. Ovi sistemi merenja uključuju procenu maksimalnog prihvatljivog rizika koji može da proistekne iz otvorenih pozicija u stranim valutama, a koje se prate kontinuirano u toku dana. Procena maksimalnog potencijalnog rizika je statistička procena gornje granice, u okviru zadatog nivoa pouzdanosti kao što je vrednost pod rizikom (u daljem tekstu: VaR) i očekivani gubitak (eng. Expected shortfall i u daljem tekstu: ES) kao dopuna za VaR.

Upravljanje otvorenom deviznom pozicijom Banke je u nadležnosti Direkcije za globalna tržišta, koja upravlja deviznim rizikom Banke u skladu sa interno postavljenim limitima. Direkcija za upravljanje aktivom i pasivom je zadužena za blagovremeni transfer izloženosti deviznom riziku koja potiče od pozicije bankarske knjige Direkciji za globalna tržišta. Direkcija za operativne i tržišne rizike je zadužena za praćenje i kontrolu izloženosti deviznom riziku na dnevnom nivou obezbeđujući potpuno nezavisnu kontrolu u skladu sa regulatornim zahtevima.

Limiti deviznog rizika su utvrđeni na onom nivou koji odgovara poslovnim potrebama i planiranim prihodima Banke i pri kom Banka ne bi imala značajne gubitke zbog volatilnosti kursa stranih valuta u odnosu na dinar. Banka koristi sledeće limite:

- Limit devizne pozicije u svakoj pojedinačnoj valuti;
- Limit ukupne devizne pozicije;
- Limit pokazatelja deviznog rizika;
- VaR limit;
- Limit gubitka;
- Nivo upozorenja na gubitak (okidač);
- ES limit.

Banka izveštava o deviznom riziku dnevno, mesečno i kvartalno. Banka mesečno sprovodi stres testiranje simulacijom uticaja različitih scenarija kretanja deviznih kurseva na finansijski rezultat i kapital Banke i upoređuje sa utvrđenim limitom koji predstavlja maksimalni iznos koji Banka želi da podnese u slučaju nastanka stresnih okolnosti.

Cenovni rizik

Pod cenovnim rizicima podrazumevaju se rizici negativnog efekta na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene cena dužničkih hartija od vrednosti i vlasničkih hartija od vrednosti. Pod dužničkim hartijama od vrednosti podrazumevaju se obveznice i druge dužničke hartije od vrednosti kao i derivati čiji je predmet kamatna stopa ili dužnička hartija od vrednosti, dok se pod vlasničkim hartijama od vrednosti podrazumevaju akcije i drugi slični finansijski instrumenti.

Cenovni rizik sastoji se iz opšteg i specifičnog cenovnog rizika.

Banka je uspostavila sistem limita kojim prati izloženost ovom riziku koji uključuje između ostalih sledeće:

- BPV limit,
- Limit gubitka,
- Limit izloženosti za proizvode u knjizi trgovanja,
- Kao i nivoe upozorenja za potencijalno dostizanje limita gubitka,
- Period držanja i ograničenja roka dospeća u slučaju hartija od vrednosti.

Banka izveštava o cenovnom riziku mesečno ALCO i Matičnu banku, a kvartalno dodatno i NBS, Izvršni i Upravni odbor. Pored navedenog Banka sprovodi mesečno stres testiranje kroz simulaciju nepovoljnih uticaja različitih scenarija promene kamatne stope na finansijski rezultat i kapital Banke.

Banka nema izloženosti cenovnom riziku koje potiču od vlasničkih hartija od vrednosti.

Robni rizik

Robni rizik nastaje zbog promene cene robe kojom se trguje ili se može trgovati na prizatom sekundarnom tržištu. Pod robom se smatraju fizički proizvodi s kojima se može trgovati na sekundarnom tržištu i to: poljoprivredni proizvodi, minerali (uključujući i naftu) i plemeniti metali (izuzev zlata) i izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na te proizvode.

Banka u svom poslovanju nije izložena robnom riziku jer ne obavlja takve poslovne aktivnosti koje bi dovele do stvaranja pozicije u robi.

CVA rizik

Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (u daljem tekstu: CVA rizik) je rizik nastanka gubitaka koji proizlaze iz promene iznosa CVA usled promene kreditne marže druge ugovorne strane zbog promene njene kreditne sposobnosti.

Prilagođavanje kreditne izloženosti predstavlja iznos koji se obračunava samo za derivativne instrumente, po osnovu grupe transakcija sa drugom ugovornom stranom do iznosa njihove srednje tržišne vrednosti (mid-market valuation).

Kapitalni zahtev za CVA rizik se odnosi na potencijalne gubitke u porfoliju OTC derivata ali se ne odnosi na gubitke koji bi proizašli iz stvarnih neispunjenja obaveza druge strane, već od usklađivanja fer vrednosti derivata. Banka je CVA rizik opisala Politikom upravljanja tržišnim rizicima i izveštava o ovom riziku mesečno ALCO i Matičnu banku a kvartalno dodatno NBS, Izvršni i Upravni odbor. Pored navedenog Banka sprovodi kvartalno stres testiranje kroz simulaciju nepovoljnih uticaja različitih scenarija promene u vrednovanju i izloženosti po osnovu CVA rizika i meri uticaj na kapital Banke.

2.6. Politika upravljanja rizikom poveravanja aktivnosti trećim licima

Politika poveravanja aktivnosti trećim licima predstavlja dokument kojim se propisuju uslovi za poveravanje aktivnosti i definišu principi i načela upravljanja rizicima koji su povezani sa rizicima koji nastaju usled poveravanja aktivnosti trećim licima.

Politiku poveravanja aktivnosti trećim licima usvaja Upravni odbor. Izvršni odbor je u obavezi da uspostavi odgovarajući sistem upravljanja rizicima koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima, a koji je u skladu sa Zakonom o bankama, Odlukom o uslovima i načinu poveravanja aktivnosti u vezi sa informacionim sistemom finansijske institucije trećim licima i Odlukom o upravljanju rizicima koje nastaju po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima.

Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima je rizik koji nastaje po osnovu aktivnosti Banke u vezi sa njenim poslovanjem koje je poverila trećem licu a koja te aktivnosti obavljaju kao svoju pretežnu delatnost odnosno ima odgovarajuće iskustvo u obavljanju tih aktivnosti.

Osnovni cilj upravljanja rizikom poveravanja aktivnosti trećim licima je procena i mogućnost kontrole rizika pre zaključivanja ugovora/aneksa ugovora i tokom trajanja ugovora sa trećim licima odnosno pružaocima usluga i preduzimanje neophodnih mera u cilju zaštite od negativnih uticaja na poslovanje (finansijski rezultat i kapital) i reputaciju Banke.

Banka je svojim Procedurama i internim aktima definisala kriterijume i postupke vezane za postupak poveravanja aktivnosti trećim licima. Takođe, Banka je definisala neophodne elemente ugovora između Banke i pružaoca usluga u smislu da ugovor jasno definiše sve relevantne pojmove, uslove, prava i obaveze, kao i odgovornosti ugovornih strana.

Banka će proceniti sve zakonske okolnosti koje se odnose na aktivnosti poveravanja aktivnosti trećim licima, a koje uključuju skladištenje, obradu i/ili transfer podataka o ličnosti.

2.7. Politika upravljanja rizikom kamatne stope

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, definiše osnovi okvir, principe i metrike upravljanja rizikom kamatne stope u bankarskoj knjizi, a u skladu sa prihvaćenim nivoom izloženosti riziku i ciljanim profilom rizika, kao i sa opštim i određenim principima upravljanja rizicima koji su utvrđeni u Strategiji upravljanja rizicima Banke. Banka preuzima izloženost kamatnom riziku u skladu sa svim zakonskim odredbama i internim pravilima. Prihvatljiva izloženost kamatnom riziku definisana je visinom limita koje Banka utvrđuje na temelju Bančine mogućnosti i želje da preuzme rizik. Banka upravlja rizikom kamatne stope na nivou pojedinačnih, ali značajnih valuta koristeći opšte prihvaćene finansijske koncepte i tehnike merenja ovog rizika. Osnova za merenje izloženosti riziku kamatne stope je analiza neusklađenosti kod ponovnog utvrđivanja kamatne stope između kamatonosne aktive i pasive, odnosno GAP analiza. Ovakve neusklađenosti deo su mesečnog izveštaja za ALCO, u kome se kamatno osetljive pozicije bilansa i vanbilansa prema rokovima, a na osnovu sledećeg datuma ponovnog određivanja cena instrumenata ili datuma dospeća za instrumente sa fiksnom kamatnom stopom.

Banka koristi sledeće mere osetljivosti izloženosti kamatnom riziku za koje je uspostavila sistem limita:

- EVE – ekonomska vrednost kapitala
- NII – neto kamatni prihod.

Redovno se analiziraju simulacije različitih manjih promena kamatnih stopa od strane ALCO kao i drugih nadležnih odbora kako bi se sagledao uticaj na EVE i NII u slučaju blage promene u kamatnim stopama.

Kada su pitanju značajne promene kamatne stope Banka takođe za adekvatno merenje izloženosti kamatnom riziku ima razvijen postupak stres testiranja pod različitim pretpostavkama i meri njihov uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke.

2.8. Politika kontrole usklađenosti

Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja je nezavisna organizaciona jedinica koja za svoj rad odgovara Upravnom odboru Banke. Banka je usvojila Politiku kontrole usklađenosti poslovanja kojom je utvrdila principe koji se odnose na usklađenost poslovanja Banke, glavni pravac nezavisne aktivnosti kontrole usklađenosti poslovanja, koji zajedno definišu, podstiču i podržavaju usklađeno, zakonito, sigurno i oprezno poslovanje Banke.

Funkcija kontrole usklađenosti poslovanja sprovodi se radi stvaranja zakonite i etičke korporativne kulture kojom se dugoročno obezbeđuje oprezno i etičko poslovanje Banke.

Tokom sprovođenja funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, Banka primenjuje sledeće principe:

- a/ nezavisnost
- b/ integritet
- c/ poslovanje bez smetnji
- d/ objektivnost
- e/ preventivan i proaktivan pristup
- f/ pristup zasnovan na riziku (zahtev da se obezbedi usklađenost zasnovana na proceni rizika)
- g/ srazmernost
- h/ visok nivo stručne pažnje i kompetentnosti
- i/ pokrivenost na nivou pojedinca i bankarske Grupe
- j/ efikasnost, racionalizacija troškova usklađenosti

Da bi se smatrali usklađenim, Banka i Bankarska grupa moraju da:

- a/ izvršavaju svoje zadatke uz poštovanje, praćenje i sprovođenje zakona, smernica i preporuka nacionalnih i međunarodnih nadzornih organa, kao i standarda OTP Grupe.
- b/ sprovode sistem stalnih kontrola, uključujući kontrolu rizika usklađenosti povezanu sa bankarskim poslovanjem i njihovim upravljanjem.

Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja vrši kontinuirani stručni nadzor, upravljanje i kontrolu nad Bankom i članovima bankarske Grupe (gde je neophodno, uzimajući u obzir nivo

aktivnosti koje bi ukazivale na potrebu za nadzorom u oblasti usklađenosti), u okviru čega obavlja sledeće osnovne zadatke:

- a/ prepoznavanje i analiza rizika na nivou bankarske Grupe iz perspektive usklađenosti poslovanja;
- b/ razvoj standardizovanih procedura i pravila, dostavljanje metodologija;
- c/ sprovođenje sistema izveštavanja na nivou Grupe;
- d/ koordinacija aktivnosti korespondenata za kontrolu usklađenosti poslovanja koji pripadaju Banci i bankarskoj grupi;
- e/ osposobljavanje i obuka na nivou Grupe.

2.9. Politika sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma

Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, regulatorni rizik ili reputaciju banke usled korišćenja banke za pranje novca i finansiranje terorizma. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja banke sa zakonom, podzakonskim aktima i unutrašnjim aktima banke kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja. Identifikovanje, merenje i procenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i upravljanje tim rizikom banka je uredila odgovarajućim politikama, procedurama i uputstvima. Banka je obrazovala posebnu organizacionu jedinicu, u okviru Direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja, Odeljenje za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma koje se stara o uspostavljanju i unapređenju sistema kontrole sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i kontinuiranoj primeni politika i procedura za upravljanje rizikom od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Zaposlenima u Odeljenju za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma Banka je obezbedila odgovarajuće kadrovske, materijalne, informaciono-tehničke i druge uslove za rad, kao i kontinuirano stručno osposobljavanje i usavršavanje.

U Banci su u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (Zakon) imenovani ovlašćeno lice i zamenci ovlašćenog lica koji ispunjavaju sve zakonom propisane uslove za obavljanje ovih poslova, kao i lice odgovorno za primenu Zakona, koje je član Izvršnog odbora Banke.

2.10. Politika za upravljanje rizikom ulaganja

Banka je Politikom za upravljanje rizikom ulaganja definisala način identifikacije, praćenja, kontrole, interne limite kao i periodiku izveštavanja nadležnih odbora u Banci. Navedena politika sveobuhvatno opisuje rizik ulaganja Banke koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine u skladu sa Odlukom NBS o upravljanju rizicima. Ulaganja banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru.

Ukupna ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine banke ne smeju preći 60% kapitala banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana ovog sticanja.

Politika upravljanja rizikom ulaganja se primenjuje na sve aktivnosti Banke koje se tiču ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti, udele, osnovna sredstva i investicione nekretnine, a svi organizacioni delovi Banke koje obavljaju poslove kojima utiču na rizik ulaganja su identifikovani i poštuju principe ove Politike.

2.11. Politika za upravljanje rizikom druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je Politikom za upravljanje rizikom druge ugovorne strane odredila principe za upravljanjem rizikom druge ugovorne strane kao i osnove za postavljanja limita za relevantne druge ugovorne strane uz definisanje osnove za izveštavanje, postupanje u slučaju prekoračenja limita kao i metodologiju za utvrđivanje internog rejtinga koji predstavlja osnovu za utvrđivanje limita.

Banka je kroz pomenutu politiku identifikovala sve organizacione delove koji učestvuju u procesu zaključivanja i realizacije transakcija koje nose rizik druge ugovorne strane i na taj način uspostavila strukturu sistema nezavisne kontrole izloženosti riziku druge ugovorne strane. U tako postavljenom sistemu Sektor upravljanja rizicima nadležan je za identifikaciju, merenje, kontrolu i izveštavanja o riziku druge ugovorne strane i nezavisan je od drugih organizacionih delova u čijem delokrugu je preuzimanje rizika druge ugovorne strane.

Limiti druge ugovorne strane se utvrđuju za svaku ugovornu stranu uzimajući u obzir analizu druge ugovorne strane, uz utvrđivanje grupe povezanih lica i uz analizu drugih informacija koje mogu biti od koristi prilikom određivanja limita.

Banka mesečno izveštava o izloženosti riziku druge ugovorne strane ALCO i Matičnu banku a kvartalno druge nadležne odbore.

2.12. Politika upravljanja strateškim rizikom

Strateški rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja banke na te promene. Polaznu osnovu u procesu upravljanja strateškim rizikom predstavlja definisanje strateškog pravca Banke i određivanje strateških, kao i operativnih ciljeva, što je obezbeđeno usvajanjem Poslovne politike i strategije. Adekvatno sprovođenje strategije, odnosno ispunjenje strateških ciljeva, kao i aktivnosti definisanih u cilju njihovog ostvarivanja prati se na periodičnom (najmanje kvartalnom) nivou od strane Direkcije za kontroling.

2.13. Politika upravljanja ESG rizikom

ESG rizik predstavlja skup faktora koji se odnose na životnu sredinu, društvenu odgovornost i korporativno upravljanje, a koji, ukoliko bi se ostvarili, mogu prouzrokovati stvarne ili potencijalne

materijalno značajne negativne efekte na vrednost imovine ili reputaciju Banke. U skladu sa kriterijumima održivosti Banka procenjuje i ocenjuje svoje poslovanje sa aspekta uticaja svojih aktivnosti na životnu sredinu (Environment) i društvo (Social), kao i sa aspekta korporativnog upravljanja (Governance), i obezbeđuje usklađenost sa relevantnom zakonskom regulativom.

U septembru 2021. godine, Banka je u skladu sa standardima OTP Grupe usvojila svoj Okvir za definisanje i upravljanje aktivnostima koje se odnose na ESG rizike kao i OTP ESG listu isključenja, ESG toplotnu mapu i Upitnik složene analize za klijente sa materijalno značajnim iznosima kreditne izloženosti. U maju 2022.godine, Banka je u sveobuhvatnu Izjavu Banke o sklonosti ka rizicima uvrstila i kvalitativnu izjavu vezanu za ESG rizike, koja se zasniva na poštovanju OTP ESG Liste isključenja koja definiše aktivnosti i ponašanja koja nisu u skladu sa principima poslovanja Banke i OTP Grupe zbog čega će se Banka uzdržavati od njihovog finansiranja.

U junu 2022. je usvojena Strategija održivog poslovanja (ESG strategija) kojom je Banka u skladu sa svojom ulogom odgovornog pružaoca finansijskih usluga i proizvoda, odgovornog poslodavca i odgovornog člana šire društvene zajednice, definisala svoje srednjoročne ciljeve u domenu zelenog finansiranja, postizanja sopstvene karbonske neutralnosti, kao i odgovornog društvenog i korporativnog poslovanja. U decembru 2023.godine Banka je potvrdila postojeću Strategiju održivog poslovanja u pogledu definisanih ciljeva.

2.14. Način organizovanja upravljanja rizicima

Banka uspostavlja sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, integrisan u sve poslovne aktivnosti, koji obezbeđuje da Bančin rizični profil bude uvek u skladu sa definisanom sklonošću ka rizicima i toleranciji ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima je razvijen na način koji je srazmeran prirodi, obimu i složenosti Bančinih poslovnih aktivnosti i njenom rizičnom profilu, tako da obezbeđuje da Banka upravlja svim materijalno značajnim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svojih poslovnih aktivnosti. Banka obezbeđuje transparentne i oprezne procese upravljanja rizicima, kao i jasne i uređene definicije procesa, nadležnosti i odgovornosti koje obezbeđuju adekvatan sistem unutrašnjih kontrola.

Organi upravljanja Banke su, u skladu sa Zakonom o bankama, Statutom i Pravilnikom o organizaciji Banke: Upravni odbor i Izvršni odbor.

Upravni odbor ima sveukupnu odgovornost za uspostavljanje odgovarajućeg sistema upravljanja rizicima, kao i sledeće nadležnosti, definisane Statutom Banke relevantne sa aspekta upravljanja rizicima:

- usvaja predlog poslovne politike i strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje.
- Usvaja Strategiju upravljanja rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom i Plan oporavka
- Usvaja sve politike kojima se uređuje način upravljanja pojedinim vrstama rizika, kao i Politiku interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP).
- Utvrđuje organizacionu strukturu Banke, tj. organizacionu strukturu koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti i odgovornosti zaposlenih, članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci, na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka.
- Uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću.
- Analizira i usvaja tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima, kao i ICAAP izveštaje i godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke.

U sklopu navedenih nadležnosti, Upravni odbor takođe:

- Usvaja okvir za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima, kao sastavni deo ove Strategije.
- Definiše sklonost Banke ka rizicima usvajajući izjavu o sklonosti ka rizicima, kao sastavnog dela Strategije upravljanja rizicima.
- Obezbeđuje usklađenost okvira za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima i izjave o sklonosti ka rizicima sa Bančinom poslovnom politikom i strategijom, ICAAP-om i Planom oporavka, kao i sa sistemom internih kontrola, uzimajući u obzir promene unutrašnjih i spoljnih uslova u kojima Banka i Bankarska grupa posluju.
- Analizira i usvaja kvartalne i godišnje izveštaje o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima i o eventualnim prekoračenjima indikatora tolerancije ka rizicima (uključujući i informacije o akcionim planovima i preduzetim aktivnostima za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo) u cilju procene adekvatnosti i efektivnosti okvira za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima i usklađenosti trenutnog nivoa rizika kojima je Banka izložena (rizinog profila) i definisane sklonosti ka rizicima.

Izvršni odbor organizuje i nadzire svakodnevno poslovanje Banke i odgovoran je za primenu sistema unutrašnjih kontrola, kao i njegovo efikasno funkcionisanje i ima sledeće nadležnosti, definisane Statutom Banke, relevantne sa aspekta upravljanja rizicima:

- Predlaže Upravnom odboru poslovnu politiku i strategiju, Strategiju upravljanja rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom i Plan oporavka, kao i politike kojima se uređuje način upravljanja pojedinim vrstama rizika, uključujući i Politiku interne procene adekvatnosti kapitala.
- Sprovodi Strategiju i politike upravljanja rizicima, kao i Strategiju upravljanja kapitalom usvajanjem procedura za upravljanje rizicima, odnosno identifikaciju, merenje i procenu rizika, i obezbeđivanjem njihove primene i izveštava Upravnom odboru u vezi sa tim aktivnostima.
- Najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja podnosi Upravnom odboru pregled poslovnih aktivnosti, Bilans stanja i Bilans uspeha Banke.
- Bez odlaganja obaveštava Upravni odbor i NBS o svakom pogoršanju finansijskog stanja Banke ili postojanju opasnosti od takvog pogoršanja, kao i o drugim činjenicama koje mogu znatno uticati na finansijsko stanje Banke.

U sklopu navedenih nadležnosti, Izvršni odbor takođe:

- Predlaže Upravnom odboru usvajanje tromesečnih izveštaja o upravljanju rizicima, kao i ICAAP izveštaja i godišnjeg izveštaja o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke.
- Prima i analizira mesečne izveštaje o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima koji se odnose na profitabilnost, u sklopu mesečnog izveštaja Direkcije za kontroling, u cilju obezbeđivanja usklađenosti sa definisanom i usvojenom sklonošću ka rizicima.
- Prima i analizira informacije o prekoračenju limita koji se odnose na profitabilnost i o akcionim planovima i aktivnostima za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.
- Odobrava akcione planove u vezi sa prekoračenjem indikatora tolerancije ka rizicima koji se odnose na profitabilnost koji imaju za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.
- Predlaže Upravnom odboru okvir za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima i sveobuhvatnu izjavu o sklonosti ka rizicima na usvajanje, a kao sastavni deo ove Strategije.

- Predlaže Upravnom odboru na usvajanje kvartalne i godišnje izveštaje o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima i o eventualnim prekoračenjima indikatora tolerancije ka rizicima (uključujući i informacije o akcionim planovima i preduzetim aktivnostima za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.

U sprovođenju svojih dužnosti i odgovornosti, Upravni odbor i Izvršni odbor imaju zakonom propisane odbore, kao i odbore i komisije ustanovljene odlukom Upravnog odbora, koji pružaju podršku radu Upravnom odboru i Izvršnom odboru, sa specifičnim zadacima, dužnostima i odgovornostima, u skladu sa važećim propisima. S tim u vezi, uspostavljeni su sledeći odbori i komisije:

Odbori koji za svoj rad odgovaraju Upravnom odboru:

- Odbor za reviziju (samo u ulozi pomoćnog odbora, bez ovlašćenja za donošenje odluka),
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO),
- Kreditni odbor

Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u sprovođenju njegove nadzorne uloge, sa sledećim nadležnostima, definisanim Statutom Banke, relevantnim sa aspekta upravljanja rizicima:

- Analizira sve strategije i politike upravljanja rizicima, uključujući i Politiku interne procene adekvatnosti kapitala i Plan oporavka, pre usvajanja od strane Upravnog odbora.
- Analizira i nazire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategij i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje Sistema unutrašnjih kontrola, putem analiziranja tromesečnih izveštaja o upravljanju rizicima, ICAAP izveštaja, kao i izveštaja o performansama poslovanja i nalazima interne revizije.
- Izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i eventualnim utvrđenim nepravilnostima, i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

U sklopu navedenih nadležnosti, Odbor za reviziju takođe:

- Pruža podršku Upravnom odboru u proceni i obezbeđivanju usklađenosti predloženog okvira za definisanje i praćenje sklonosti ka rizicima i izjave o sklonosti ka rizicima sa Bančinom poslovnom politikom i strategijom, ICAAP-om i Planom oporavka, kao i sa sistemom internih kontrola.
- Prima i razmatra tromesečne izveštaje o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima i, u slučaju prekoračenja indikatora tolerancije ka rizicima, o akcionim planovima i preduzetim aktivnostima za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) prati izloženost Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i ima sledeće nadležnosti, definisane Statutom Banke, relevantne sa aspekta upravljanja rizicima:

- Analizira i mesečno prati bilans Banke sa gledišta obezbeđenja ročne i cenovne usklađenosti aktive i pasive, likvidnosti i solventnosti, stabilnosti u poslovanju i odgovarajuće profitabilnosti i kontrole izloženosti prema kamatnom riziku u bankarskoj knjizi i tržišnim rizicima (cenovni i devizni rizik).
- Mesečno prati kretanja u Bilansu stanja, strukturi izvora finansiranja i nivoa ponderisane prosečne cene koštanja sredstava i predlaže mere u cilju njihovog usklađivanja.

- Analizira izveštaje o stanju i promenama u aktivi i pasivi, kao i izveštaje o tržišnim rizicima, riziku likvidnosti i kamatnom riziku i donosi mere za usklađivanje ročne strukture, održavanje likvidnosti i efikasno upravljanje rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom i povećanje profitabilnosti, u skladu sa opštim aktima Banke.
- Prati rane znake upozorenja i indikatore iz Plan oporavka.

U sklopu navedenih nadležnosti, ALCO takođe:

- Razmatra i potvrđuje predložene limite kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatore tolerancije ka rizicima, a koji se odnose na kapital, likvidnost kamatni rizik u bankarskoj knjizi i tržišne rizike i sastavni su deo izjave o sklonosti ka rizicima, u procesu usvajanja sklonosti ka rizicima.
- Prima i analizira mesečne izveštaje o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima koji se odnose na kapital, likvidnost kamatni rizik u bankarskoj knjizi i tržišne rizike, u cilju obezbeđivanja usklađenosti sa definisanom i usvojenom sklonošću ka rizicima. Uobičajeno, izveštaj o iskorišćenosti limita kojima se određuje sklonost ka rizicima/indikatora tolerancije ka rizicima je sastavni deo standardnog seta izveštaja koje analizira ALCO.
- Prima i analizira informacije o prekoračenju indikatora tolerancije ka rizicima koji se odnose na kapital, likvidnost kamatni rizik u bankarskoj knjizi i tržišne rizike i o akcionim planovima i aktivnostima za svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.
- Odobrava akcione planove u vezi sa prekoračenjem indikatora tolerancije ka rizicima koji se odnose na kapital, likvidnost kamatni rizik u bankarskoj knjizi i tržišne rizike koji imaju za cilj svođenje preuzetih rizika na prihvatljiv nivo.

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke i ima sledeće nadležnosti, definisane Statutom Banke, relevantne sa aspekta upravljanja rizicima:

- Odlučuje o postojećim i novim plasmanima – kreditnim zahtevima u okviru i do limita utvrđenih od strane Upravnog odbora i u skladu sa Zakonom o bankama i podzakonskim aktima NBS.
- Odlučuje o limitima klijenata u segmentu privrede i o upravljanju tim limitima u skladu sa internim aktima Banke.
- Definiše uslove za odobrenje plasmana u skladu sa internim aktima Banke.
- Utvrđuje opšte principe kreditiranja za tekuću godinu i predlaže Upravnom odboru njihovo usvajanje.

Odbori i komisije koji za svoj rad odgovaraju Izvršnom odboru:

- Odbor za praćenje kreditnih rizika privrede,
- Odbor za problematične plasmane (Workout odbor),
- Odbor za upravljanje operativnim rizicima,
- Odbor za praćenje kreditnih rizika stanovništva i
- Komisija za praćenje kreditnih rizika lizinga.
- ESG Komisija

Odbor za praćenje kreditnih rizika privrede pruža podršku Izvršnom odboru u aktivnostima koje se odnose na upravljanje kreditnim portfoliom u segmentu privrede, odnosno u primeni strategije i politike upravljanja rizicima, kao i u identifikaciji, merenju, praćenju i kontroli izloženosti kreditnom riziku u okviru kreditnog portfelja privrede.

Odbor za praćenje kreditnih rizika stanovništva pruža podršku Izvršnom odboru u aktivnostima koje se odnose na upravljanje kreditnim portfoliom u segmentu stanovništva i malog biznisa, odnosno u primeni strategije i politike upravljanja rizicima, kao i u identifikaciji, merenju, praćenju i kontroli izloženosti kreditnom riziku u okviru kreditnih portfelja stanovništva i malog biznisa.

Odbor za upravljanje operativnim rizicima pruža podršku Izvršnom odboru u aktivnostima koje obuhvataju upravljanje operativnim rizicima, odnosno poštovanju strategije upravljanja rizicima i politikama koje se tiču operativnih rizika, kao i u identifikaciji, merenju, praćenju i kontroli izloženosti prema operativnim rizicima u poslovanju Banke.

Odbor za problematične plasmane pruža podršku Izvršnom odboru u aktivnostima koje se odnose na upravljanje potraživanjima, uključujući analizu portfolija problematičnih plasmana i praćenje rezultata njihove naplate.

Komisija za praćenje kreditnih rizika lizinga pruža podršku Izvršnom odboru u aktivnostima koje se odnose na upravljanje kreditnim portfoliom na konsolidovanom nivou, odnosno na nivou Bankarske grupe, obezbeđujući informacije koje se tiču kvaliteta portfolija po osnovu lizing aktivnosti.

ESG komisija: pruža podršku Izvršnom odboru u delu njegove nadležnosti vezane za ESG i pitanja održivosti koji su od značaja za Banku, i na taj način poboljšava sveukupno razumevanja tri aspekta – ekološkog, socijalnog i korporativnog upravljanja u celoj Banci. Komisija pomaže Izvršnom odboru u definisanju smernica i negovanju kulture održivosti u Banci ohrabrivanjem otvorenog dijaloga kao i integracije ESG-a u procese i ciljeve Banke. Komisija obezbeđuje sveobuhvatnu implementaciju ESG Strategije u celoj Banci; prati i izveštava o napretku u pogledu ostvarenja ključnih ESG ciljeva i ispunjenja akcionih planova, prati ESG uticaj na kreditne, tržišne, operativne regulatorne i reputacione rizike Banke i pruža uvid i predloge mera u vezi sa ovim rizicima, razmatra Izjavu o sklonosti ka rizicima u vezi sa ESG rizicima i sprovodi druge aktivnosti u skladu sa Pravilnikom o organizaciji Banke.

3. KAPITAL

Banka na dan 31.12.2023. godine objavljuje sledeće podatke koji se odnose na kapital Banke (na pojedinačnoj osnovi) i Bankarske grupe (na konsolidovanoj osnovi):

Obrazac PI-KAP

(u hiljadama dinara)

PODACI KOJI SE ODOSE NA KAPITAL

Redni br.	Naziv pozicije	Banka	Bankarska grupa	Veza sa OAK*
	Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	59,395,644	59,395,644	
1.1	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	56,830,752	56,830,752	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	2,564,892	2,564,892	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	78,822	78,243	tačka 7. st. 1 odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	31,793,083	31,793,083	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)

8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	91,267,549	91,266,970	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	35,527	35,527	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	1,451,939	1,644,607	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	131,064	131,064	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita (-)	35,579	35,579	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
26	Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kruterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se utvrđuje adekvatnost kapitala banke (-)	265,316	265,316	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	1,919,425	2,112,093	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	89,348,124	89,154,877	
	Dodatni osnovni kapital: elementi			
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	89,348,124	89,154,877	
	Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	14,548,907	14,548,907	Tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	14,548,907	14,548,907	
	Dopunski kapital: odbitne stavke			
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	14,548,907	14,548,907	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	103,897,031	103,703,784	
52	Ukupna rizična aktiva	485,343,738	500,694,232	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	18.41%	17.81%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	18.41%	17.81%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	21.41%	20.71%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	6.69%	6.78%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)	7.57%	6.97%	

* OAK - Odluka o adekvatnosti kapitala banke

U narednoj tabeli prikazana su regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od kapitala po vrsti i iznosu uključene u obračun kapitala:

	Banka	Bankarska grupa
Osnovni akcijski kapital		
Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala	35,527	35,527
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	35,527	35,527
Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala	1,883,898	2,076,566
(-) Nerealizovani gubici	131,064	131,064
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	1,451,939	1,550,842
(-) Gudvil uključen u vrednovanje značajnih ulaganja	-	93,765
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita	35,579	35,579
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kruterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se utvrđuje adekvatnost kapitala banke	265,316	265,316
Dodatni osnovni kapital		
Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala	-	-
Dopunski kapital		
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-	-

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, osnovni akcijski kapital je umanjen za regulatorna prilagođavanja koja se odnose na dodatna prilagođavanja vrednosti imovine koja se vrednuje po fer vrednosti u skladu sa tačkama od 315-318. Odluke o adekvatnosti kapitala u iznosu od 35.527 hiljada dinara na dan 31.12.2023. godine na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi.

Ukupan iznos ulaganja u instrumente kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima Banka odnosno Bankarska Grupa, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, nema značajno ulaganje na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 239.907 hiljada dinara, ne predstavlja odbitnu stavku od kapitala s obzirom da je iznos navedenih ulaganja manji od propisanog limita od 10% prilagođenog osnovnog akcijskog kapitala koji iznosi 8.934.812 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi odnosno 8.915.488 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi, na dan 31.12.2023. godine.

Ukupan iznos ulaganja Banke u instrumente kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala ima značajno ulaganje u iznosu od 961.325 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi, odnosno 173.096 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi ne predstavljaju odbitnu stavku od kapitala, jer ne prelaze propisan limit od 10% prilagođenog osnovnog akcijskog kapitala koji iznosi 8.934.812 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi, odnosno 8.915.488 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi, na dan 31.12.2023. godine.

Zbir ukupnih ulaganja Banke u instrumente kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala ima značajno ulaganje i odloženih poreskih sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika u iznosu od 961.325 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi, odnosno 173.096 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi, na dan 31.12.2023. godine, ne predstavljaju odbitnu stavku od kapitala

jer ne prelaze propisan limit od 17,65% prilagođenog osnovnog akcijskog kapitala koji iznosi 15.600.270 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi, odnosno 15.705.284 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi, na dan 31.12.2023. godine.

Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala:

Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala banke

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis
1.	Emitent	OTP banka Srbija AD Novi Sad	OTP Financing Malta Company Ltd
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	RSKULBE40207	
	Tretman u skladu s propisima		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	56,830,752	14,548,897
6.	Nominalna vrednost instrumenta	49,540	
6.1.	Emisiona cena	Prilikom 25. emisije, odlukom Skupštine banke od 12.12.2011. g. utvrđena je emisiona cena od 168.960 dinara.	/
6.2.	Otkupna cena	Prilikom 25. emisije - 168.960 dinara	/
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza - amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	27.04.2007. 10.12.2010. 29.09.2011. 12.12.2011. 13.03.2012. 15.01.2014. 21.12.2016. 14.12.2017.	23.12.2009. 31.10.2018. 28.12.2018. 18.12.2020. 12.03.2021. 20.12.2021.

		26.03.2019.	
		29.04.2021.	
		14.09.2021.	
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	23.12.2032. 31.10.2028. 30.04.2032. 18.12.2030. 12.03.2031. 20.12.2031.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	/	/
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	/	/
	<i>Kuponi/dividende</i>		/
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljiva	/
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	/	/
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	/	/
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo Skupštine Banke	/
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo Skupštine Banke	/
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	/
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativna	/
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	/
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	/	/
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	/	/
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	/	/
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija		
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	/	/

23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	/	/
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne prema Odluci o emisiji	/
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	/	/
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	/	/
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	/	/
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	/	/
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	/
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	/	/

Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz Bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP:

Raščlanjavanje elemenata u Bilansu stanja

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Banka	Bankarska grupa	Reference
A	AKTIVA			
A.I	Gotovina i sredstva kod NBS	162,713,299	162,713,299	
A.II	Založena finansijska sredstva	939,080	939,080	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	1,378,396	1,378,396	
A.IV	Hartije od vrednosti	33,709,664	33,709,664	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	72,797,144	70,675,837	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	537,269,621	563,266,193	
A.IX	Investicije u pridružena društava i zajedničke poduhvate	173,096	459,844	
A.X	Investicije u zavisna društva	755,514	-	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	1,451,938	1,644,606	k
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	12,018,055	12,031,644	
A.XIII	Investicione nekretnine	231,234	249,678	
A.XV	Odložena poreska sredstva	-	-	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	4,955	22,204	
A.XVII	Ostala sredstva	5,243,439	5,466,458	
A.XX	UKUPNO AKTIVA	828,685,435	852,556,903	
P	PASIVA			
PO	OBAVEZE			
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	439,131	439,131	
PO.II	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	143,418,111	165,198,133	
PO.III	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	545,682,973	545,682,973	
PO.VII	Subordinirane obaveze	20,630,110	20,630,110	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	14,548,907	14,548,907	j
PO.VIII	Rezervisanja	3,535,247	3,518,915	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	1,206,239	1,247,059	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	34,133	34,227	
PO.XII	Ostale obaveze	5,991,045	6,324,726	
PO.XIII	UKUPNO OBAVEZE	720,936,989	743,075,274	
	KAPITAL			

OTP BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD

PO.XIV	Akcijski kapital	59,395,644	59,395,644	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	56,830,752	56,830,752	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	2,564,892	2,564,892	b
PO.XVI	Dobitak	16,745,770	18,069,088	
	<i>Od čega dobitak iz prethodnih godina</i>	-	1,193,561	c
	<i>Od čega dobitak tekuće godine</i>	16,745,770	16,875,527	d
PO.XVII	Gubitak	-	-	
PO.XVIII	Rezerve	31,607,032	31,736,006	
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog akcijskog kapitala</i>	31,793,083	31,793,083	f
	<i>Od čega revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici koji predstavljaju element osnovnog akcijskog kapitala</i>	78,882	78,243	h
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat koji predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala (-)</i>	(131,064)	(131,064)	e
PO.XX	Učešća bez prava kontrole	-	280,891	
PO.XXI	UKUPNO KAPITAL	107,748,446	109,481,629	
PO.XXII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA	-	-	
P	UKUPNA PASIVA	828 685 435	852,556,903	
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE			
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	649,149,935	644,308,446	
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	649,149,935	644,308,446	

Povezivanje pozicija u raščlanjenom Bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP

Obrazac PI-KAP

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Banka	Bankarska grupa	Izvor podataka u skladu s referencama
	Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	59,395,644	59,395,644	
1.1	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	56,830,752	56,830,752	a
1.2	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	2,564,892	2,564,892	b
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	78,822	78,243	h
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	31,793,083	31,793,083	f
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	91,267,549	91,266,970	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	35,527	35,527	
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	1,451,939	1,644,607	k
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	131,064	131,064	e
25	Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje	35,579	35,579	

	klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita (-)			
26	Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, koji se iskazuju na računima 102,107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kruterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se utvrđuje adekvatnost kapitala banke (-)	265,316	265,316	
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	1,919,425	2,112,093	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	89,348,124	89,154,877	
	Dodatni osnovni kapital: elementi			
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	89,348,124	89,154,877	
	Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	14,548,907	14,548,907	j
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	14,548,907	14,548,907	
	Dopunski kapital: odbitne stavke			
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	14,548,907	14,548,907	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	103,897,031	103,703,784	
52	Ukupna rizična aktiva	485,343,738	500,694,232	
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	18.41%	17.81%	
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	18.41%	17.81%	
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	21.41%	20.71%	
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	6.69%	6.78%	
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)	7.57%	6.97%	

Banka kao najviše matično društvo primenjuje isti metod i obuhvat konsolidacije u konsolidavnom bilansu stanja sačinjenom kako za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi tako i u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Shodno navedenom, ne postoje razlike između konsolidovanog bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole Bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i pozicija bilansa stanja sačinjenog u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

4. ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA

Zaštitni slojevi kapitala predstavljaju dodatni osnovni akcijski kapital koji je Banka odnosno Bankarska grupa u obavezi da održava iznad propisanog regulatornog minimuma odnosno ne mogu se koristiti za održavanje minimalno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke odnosno Bankarske grupe.

Sledeći zaštitni slojevi kapitala se primenjuju i obračunavaju u skladu sa regulativom NBS:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Naredna tabela prikazuje zaštitne slojeve kapitala na dan 31.12.2023.

(u hiljadama dinara)

Zaštitni slojevi kapitala	Banka		Bankarska grupa	
	Iznos	% od rizične aktive	Iznos	% od rizične aktive
Kombinovani zaštitni sloj kapitala	32,476,896	6.69%	33,946,548	6.78%
Zaštitni sloj za očuvanje kapitala	12,133,593	2.50%	12,517,356	2.50%
Kontraciklični zaštitni sloj kapitala	-	0.00%	-	0.00%
Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke	9,706,875	2.19%	10,013,885	2.00%
Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik	10,636,428	2.00%	11,415,308	2.28%

Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala

Obrazac PI-GR

- na pojedinačnoj osnovi

R. Br.		Opšte kreditne izloženosti	Izloženosti iz knjige trgovanja	Izloženost i po osnovu sekjuritizacije	Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti prema standardi zovanom pristupu	Od čega: opšte kreditne izloženosti	Od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: izloženost i po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
1.	Raščlanjavanje po državama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1	Republika Srbija	417,205,640	-	-	33,376,453	-	-	33,376,453	1.00	0.00%
2.	Ukupno	417,205,640	-	-	33,376,453	-	-	33,376,453	1.00	0.00%

- Na konsolidovanoj osnovi

R. Br.		Opšte kreditne izloženosti	Izloženosti iz knjige trgovanja	Izloženost i po osnovu sekjuritizacije	Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti prema standardi zovanom pristupu	Od čega: opšte kreditne izloženosti	Od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: izloženost i po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
1.	Raščlanjavanje po državama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1	Republika Srbija	429,077,115	-	-	34,326,169	-	-	34,326,169	1.00	0.00%
2.	Ukupno	429,077,115	-	-	34,326,169	-	-	34,326,169	1.00	0.00%

Objavljene izloženosti u Republici Srbiji obuhvataju i izloženosti u drugim državama u iznosu manjem od 2% ukupnog iznosa opštih kreditnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja i izloženosti po osnovu sekjuritizacije na nivou Banke i Bankarske grupe.

Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala

Obrazac PI-KZS

- *Na pojedinačnoj osnovi*

1.	Ukupna rizična aktiva	485,343,738
2.	Specifična stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	2.50%
3.	Zahtev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala banke	0

- *Na konsolidovanoj osnovi*

1.	Ukupna rizična aktiva	500,694,232
2.	Specifična stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	2.50%
3.	Zahtev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala banke	0

5. POKAZATELJ LEVERIDŽA

Pokazatelj leveridža predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti banke u skladu sa Metodologijom NBS za izradu izveštaja o pokazatelju leveridža i iskazuje se u procentima. Ovaj pokazatelj predstavlja dopunu pokazatelju adekvatnosti kapitala i za razliku od pokazatelja adekvatnosti, pokazuje nivo finansijskog leveridža koji nije zasnovan na stepenu rizičnosti imovine, imajući u vidu da se

izračunava kao odnos osnovnog kapitala i aktive banke koja nije ponderisana nivoom rizika. U skladu sa važećom regulativom NBS, za pokazatelj leveridža nije utvrđen minimalno zahtevani nivo, već samo obaveza njegovog izračunavanja i praćenja.

Na dan 31.12.2023. godine pokazatelj leveridža iznosi 11% na pojedinačnom nivou odnosno 10.74% na konsolidovanom nivou.

Naziv	Banka	Bankarska grupa
Izloženosti po osnovu repo i reverse repo transakcija, transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, ugovora o uzimanju i davanju u zajam hartija od vrednosti ili robe i transakcija sa dugim rokom izmirenja	6,779,083	6,779,083
Tekuće izloženosti po osnovu derivata u slučaju kada banka koristi metod tekuće izloženosti u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	478,396	478,396
Potencijalne izloženosti po osnovu derivata u slučaju kada banka koristi metod tekuće izloženosti u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	732,397	732,397
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju niskog rizika (sa faktorom konverzije od 10%)	14,219,593	14,149,983
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju umerenog rizika (sa faktorom konverzije od 20%)	9,275,938	9,275,938
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju srednjeg rizika (sa faktorom konverzije od 50%)	12,977,750	12,977,750
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju visokog rizika (sa faktorom konverzije od 100%)	7,742,029	1,297,476
Ostale izloženosti	767,116,290	790,987,758
Izloženosti koje predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala ili dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	(6,706,182)	(6,898,850)
Ukupan iznos izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža	812,615,294	829,779,931
Osnovni kapital u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	89,348,124	89,154,877
POKAZATELJ LEVERIDŽA (%)	11.00%	10.74%

6. KAPITALNI ZAHTEVI I ADEKVATNOST KAPITALA

Kvantitativne informacije o iznosima kapitalnih zahteva prikazane su u sledećoj tabeli:

Redni br.	Naziv	Banka	Bankarska grupa
I	KAPITAL	103,897,031	103,703,784
1	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	89,348,124	89,154,877
3	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	14,548,907	14,548,907
II	KAPITALNI ZAHTEVI	38,827,499	40,055,539
1	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	33,746,303	34,702,859
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	33,746,303	34,702,859
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	145,282	150,385
1.1.3.	Izloženost prema javnim administrativnim telima	7,127	7,127
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	217,443	219,178
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	15,002,577	14,902,403
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	10,274,805	11,347,713
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	6,458,993	6,458,993
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	469,131	518,105

1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	188,580	94,805
1.1.17.	Ostale izloženosti	982,367	1,004,151
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	37,834	140,246
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	37,834	140,246
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	37,834	37,834
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	102,412
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	4,987,701	5,156,773
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	4.987.701	5.156.773
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGOĐAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	55,661	55,661
5.1.	Kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	55,661	55,661
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	18.41%	17.81%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	18.41%	17.81%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	21.41%	20.71%

Za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Banka primenjuje standardizovani pristup. Banka sa 31.12.2023. ne iskazuje izloženost riziku izmirenja/ispоруke po osnovu neizmirenih transakcija, zbog čega kapitalni zahtevi za navedeni rizik nisu prikazani u pregledu.

Izloženost tržišnim rizicima predstavlja izloženost deviznom i cenovnom riziku, jer Banka nema izloženost robnom riziku.

Banka primenjuje standardizovani pristup za obračun kapitalnog zahteva za devizni rizik.

Kapitalni zahtev za cenovni rizik jednak je zbiru:

- kapitalnog zahteva za ovaj rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i
- kapitalnog zahteva za ovaj rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti.

Banka nije imala izloženost cenovnom riziku po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, pa kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu ovih hartija jednak nuli.

Banka je 31.12.2023. u knjizi trgovanja imala pozicije u valutnim i kamatnim svop ugovorima, i valutnim forward ugovorima. Shodno tome, Banka je bila u obavezi da računa opšti i specifični cenovni rizik samo za dužničke hartije od vrednosti u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke.

Za obračun kapitalnog zahteva za dužničke hartije od vrednosti Banka primenjuje metod dospeća.

Banka koristi Pristup osnovnog indikatora radi obračunavanja kapitalnog zahteva za operativni rizik. Kapitalni zahtev za operativni rizik za 2023. godinu iznosio je 4.987.701 hiljada dinara na pojedinačnoj osnovi odnosno 5.156.773 hiljada dinara na konsolidovanoj osnovi.

7. PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

A) Proces Interne Procene Adekvatnosti Kapitala

Strategijom upravljanja rizicima i Politikom interne procene adekvatnosti kapitala Banka definiše svoj strateški (dugoročni) odnos prema rizicima, a naročito definiše rizike i sklonost ka preuzimanju istih, načela u skladu sa kojima Banka preuzima i upravlja rizicima i sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP).

Osnovni cilj ICAAP-a je identifikovanje svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena, kvantifikovanje materijalno značajnih rizika, preduzimanje mera za smanjenja njihovog obima i negativnog uticaja na kapital Banke. Banka sledeće rizike smatra materijalno značajnim: grupa kreditnih rizika (kreditni rizik, kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije, rezidualni rizik, rizik izmirenja isporuke, rizik druge ugovorne strane, kreditni rizik indukovano kamatnom stopom), grupa tržišnih rizika (devizni rizik, cenovni rizik), grupa operativnih rizika (operativni rizik, pravni rizik), rizik likvidnosti, rizik kamatnih stopa rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) i grupa ostalih rizika (strateški rizik, reputacioni rizik).

ICAAP je usko povezan i sa Strategijom upravljanja kapitalom i uspostavljanjem Plana kapitala. Strategijom upravljanja kapitalom definiše opšti pristup upravljanja kapitalom u cilju obezbeđivanja adekvatnog nivoa i optimalne strukture kapitala koji podržava rizični profil Banke. Banka procenjuje adekvatan nivo i optimalnu strukturu kapitala, kao i nivo i strukturu internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog odlukom NBS kojom se uređuje adekvatnost kapitala. Banka je planom kapitala posebno predvidela način dostizanja i održavanja adekvatnog kapitala odnosno raspoloživog internog kapitala i plan aktivnosti koje će preduzeti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na pomenute veličine (npr. dokapitalizacija, povlačenje novih ili prolongacija postojećih subordiniranih linija i slično).

Metodologije obračuna internih kapitalnih zahteva i stres testova za rizike koji se procenjuju u ICAAP-u opisani su u Pravilniku o implementaciji procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Banka interni kapitalni zahtev za kreditni rizik obračunava na način da procenjuje precenjenost/podcenjenost primenjenog standardnog metoda i izdvaja dodatni kapitalni zahtev (u odnosu na standardni pristup) u slučaju podcenjenosti. Istovremeno Banka obračunava kapitalne zahteve i pod stresnim uslovima. Za ostale rizike iz grupe kreditnih rizika, interni kapitalni zahtevi i stres testiranje internih kapitalnih zahteva sprovodi se primenom metodologija koje su opisane u Pravilniku o implementaciji procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Tržišni rizik (devizni rizik, cenovni rizik) – Banka primenjuje standardizovani pristup propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banke sa primenom stres testiranja.

Za operativni rizik, Banka je vršila testiranje potcenjenosti kapitalnog zahteva usled primene pristupa osnovnog indikatora, kao i stres testiranje operativnih rizika, uključujući i pravni rizik.

Rizik likvidnosti - Banka analizira materijalnost obe podkategorije rizika likvidnosti: rizik likvidnosti izvora i tržišni rizik likvidnosti. Kako bi predupredila mogućnost nastanka kriznih situacija, Banka je ustanovila okvir za efikasno upravljanje rizikom likvidnosti i sistem internih kontrola koji se stalno unapređuju. Banka rizikom likvidnosti upravlja postavljanjem niza limita u kombinaciji sa primenom stresnih scenarija i adekvatnim nadzorom.

Rizik kamatnih stopa – metodologija sa primenom stres testiranja se zasniva na analizi uticaja promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala (EVE) i rezultata promene neto kamatnog prihoda (delta NII) u cilju identifikacije, procene, nadgledanja i izveštavanja o kamatnom riziku iz bankarske knjige i knjige trgovanja. Banka ima definisane limite za osetljivost ekonomske vrednosti kapitala na promenu kamatnih stopa koje prati na mesečnom nivou.

Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti - Regulatorni kapitalni zahtev za ovaj rizik se izračunava u skladu sa metodologijom koja je utvrđena Odlukom o adekvatnosti kapitala banke po standardizovanom pristupu. Interni kapitalni zahtev za CVA rizik u skladu sa metodologijom jednak je većem iznosu kapitalnog zahteva pri čemu se upoređuje minimalni kapitalni zahtev za rizik CVA utvrđenom u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka i interno izračunati kapitalni zahtev zasnovan na osnovnom scenariju, kao i stres test kapitalnog zahteva na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi.

Strateški rizik – Banka obračunava interni kapitalni zahtev i sprovodi stres test internog kapitalnog zahteva za strateški rizik. Osnova za kvantifikaciju internog kapitalnog zahteva za strateški rizik je istorijska devijacija ostvarenog neto rezultata pre oprezivanja u odnosu na budžetirane vrednosti.

Za preostale rizike koji se smatraju materijalno značajnim, a koji nisu pojedinačno kvantifikovani, Banka obračunava interni kapitalni zahtev za ostale rizike. Banka kvartalno sprovodi obračun internih kapitalnih zahteva i stres testiranja za materijalno značajne kreditne rizike u ICAAP – u.

8. IZLOŽENOST BANKE RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE ODNOSNO PROCENU RIZIKA

8.1. Kreditni rizik

Za obračun rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik Banka primenjuje standardizovani pristup. Detaljan opis metodologija koje Banka koristi za obračun ispravke vrednosti i rezervisanja, odnosno očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (specifična prilagođavanja za kreditni rizik) dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje Banke u okviru Izveštaja nezavisnog revizora.

Banka koristi kreditne rejtinge za dodeljivanje pondera rizika za sledeće klase izloženosti:

1. za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama – kreditnu procenu države koju su sporazumno odredile agencije za kreditirane izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD)
2. za klasu izloženosti prema bankama – dugoročne kreditne rejtinge agencije Moody's na osnovu saglasnosti NBS za podobnost kreditnih rejtinga te agencije.

Ponderi rizika za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama određuju se na osnovu rasporeda kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza na način propisan Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banaka, a raspoređivanje kreditnih rejtinga agencije Moody's u nivoe kreditnog kvaliteta za klasu izloženosti prema bankama vrši se u skladu sa mapiranjem kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta definisanim od strane NBS u listi podobnih agencija za rejting.

Banka dosledno koristi kreditne rejtinge za dodeljivanje pondera rizika i tokom izveštajnog perioda nije vršila izmene niti u smislu klasa izloženosti na koje se rejtingi primenjuju, niti u izboru agencija za rejting.

Za obelodanjivanje podataka i informacija o docnji dospelih potraživanja Banka koristi definicije propisane Uputstvom NBS za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza. Obezvređenim potraživanjima smatraju se potraživanja kod kojih je nastupio status neizmirenja obaveza u skladu sa definicijama iz Odluke NBS o adekvatnosti kapitala banaka i prethodno navedenog Uputstva. Sva potraživanja kod kojih je nastupio status neizmirenja obaveza Banka klasifikuje u nivo 3 za potrebe obračuna ispravke vrednosti, a što je detaljnije objašnjeno u Napomenama uz finansijske izveštaje Banke.

U nastavku se daje kvantitativni prikaz izloženosti Banke kreditnom riziku. Prikazani iznosi obuhvataju i izloženosti po osnovu rizika izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka i izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane.

Ukupan iznos izloženosti po klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Bruto iznos izloženosti po klasama izloženosti	Bilansne pozicije	Vanbilansne pozicije	Izloženosti po osnovu repo i reverse repo transakcija, Transakcije kreditiranja HOV i transakcije sa dugim rokom izmirenja	Finansijski derivati
Izloženost prema državama i centralnim bankama	141,459,149	105,889,120	6,050,952	51,895
Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,656,680	143,807	-	-
Izloženost prema javnim administrativnim telima	445,578	-	-	-
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	-	9	-	-
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
Izloženost prema bankama	6,143,007	36,939,382	728,131	872,755
Izloženost prema privrednim društvima	191,876,006	198,750,007	-	285,777
Izloženost prema fizickim licima	176,826,831	27,100,210	-	366
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	164,723,441	22,168,652	-	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	19,424,047	5,694,938	-	-
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-
Izloženost po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-
Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	-	-	-
Ostale izloženosti	88,742,841	182,352,753	-	-
Ukupno	794,294,627	579,038,878	6,779,083	1,210,793

Bruto izloženosti kreditnom riziku pre primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika, ispravke vrednosti i rezervisanja, potrebna rezerva, neto izloženost i rizična aktiva ponderisana kreditnim rizikom

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Bruto izloženosti	Ispravke vrednosti i rezervisanja	Potrebna rezerva	Neto izloženost pre primene kreditne zaštite	Rizična aktiva ponderisana kreditnim rizikom
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	253,451,116	98,849	-	253,352,267	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,800,487	21,292	-	3,779,195	1,816,030
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	445,578	170	-	445,408	89,082
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	9	-	-	9	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	44,683,275	14,517	-	44,668,758	2,718,041
Izloženosti prema privrednim društvima	390,911,790	5,395,537	-	385,516,253	187,532,207
Izloženosti prema fizičkim licima	203,927,407	2,749,439	-	201,177,968	128,435,065
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	186,892,093	1,503,185	-	185,388,908	80,737,406
Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja	25,118,985	13,800,684	-	11,318,301	5,864,132
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	32,715	-	964,332	2,357,247
Ostale izloženosti	271,095,594	12,025,576	-	259,070,018	12,279,583
Ukupno	1,381,323,381	35,641,964	-	1,345,681,417	421,828,793

Geografska raspodela svih izloženosti prema regionalnom konceptu i organizaciji poslovanja

(u hiljadama dinara)

	Vojvodina	Beograd	Region Šumadije i Zapadne Srbije	Region Južne i Istočne Srbije	Region Kosova i Metohije	Inostranstvo Evropa	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	46,565,339	98,234,016	-	-	-	-	144,799,355
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	939,080	939,080
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	33,673,943	-	-	-	-	33,673,943
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,928	62,373,977	604	191	-	10,806,180	73,183,880
Potraživanja od stanovništva	84,888,506	93,894,626	50,448,253	36,680,446	293,453	78,299	266,283,583
Potraživanja od privrede	111,419,856	137,266,718	33,568,429	9,262,685	-	155,538	291,673,226
Sektor A	17,504,707	407,316	729,484	315,527	-	-	18,957,034
Sektor B, C i E	36,211,534	21,139,435	19,341,138	2,190,012	-	105,564	78,987,683
Sektor D	31,087,984	11,342,974	71,471	481	-	-	42,502,910
Sektor F	6,208,319	11,639,936	920,676	2,040,738	-	-	20,809,669
Sektor G	12,319,246	34,400,409	8,823,290	3,738,869	-	-	59,281,814
Sektor H, I i J	2,887,258	24,879,620	1,245,264	562,625	-	-	29,574,767
Sektor L, M i N	5,200,808	33,457,028	2,437,106	414,433	-	49,974	41,559,349
Ukupna bilansna izloženost	242,876,629	425,443,280	84,017,286	45,943,322	293,453	11,979,097	810,553,067
Ukupna vanbilansna izloženost	51,591,326	132,289,527	22,906,704	12,971,502	3,906	2,744,568	222,507,533
Ukupna izloženost	294,467,955	557,732,807	106,923,990	58,914,824	297,359	14,723,665	1,033,060,600

Sektor A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

Sektori B, C i E – Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti

Sektor D – Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija

Sektor F – Građevinarstvo

Sektor G – Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala

Sektori H, I i J – Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije

Sektori L, M, N, P, Q, R i S – Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita, umetnost, zabava i rekreacija i ostale delatnosti

Geografska raspodela izloženosti kreditnom riziku po klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Bruto izloženost kreditnom riziku	Srbija	Evropska unija	Ostatak Evrope	Ostatak sveta
Izloženost prema državama i centralnim bankama	253,451,116	253,439,116	12,000	-	-
Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,800,487	3,800,487	-	-	-
Izloženost prema javnim administrativnim telima	445,578	445,578	-	-	-
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	9	-	-	9	-
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
Izloženost prema bankama	44,683,275	4,333,322	29,429,393	9,561,066	1,359,494
Izloženost prema privrednim društvima	390,911,790	358,759,217	17,434,366	1,293,112	13,425,095
Izloženost prema fizičkim licima	203,927,407	203,900,937	23,471	1,715	1,284
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	186,892,093	186,821,298	21,352	10,745	38,698
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	25,118,985	24,741,753	4,116	370,949	2,167
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	977,043	20,004	-	-
Ostale izloženosti	271,095,594	271,041,844	15,811	37,939	-
Ukupno	1,381,323,381	1,308,260,595	46,960,513	11,275,535	14,826,738

Raspodela bruto knjigovodstvena vrednost i akumuliranog obezvređenja finansijskih sredstava koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima

(u hiljadama dinara)

Vrsta plasnama	Bruto knjigovodstvena vrednost				Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti				Ukupna ispravke vrednosti	Ukupna neto potraživanja
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo3	POCI		Nivo 1	Nivo 2	Nivo3	POCI		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	144,799,355	-	-	-	144,799,355	9,004	-	-	-	9,004	144,790,351
Založena finansijska sredstva	939,080	-	-	-	939,080	-	-	-	-	-	939,080
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	33,167,406	506,537	-	-	33,673,943	-	-	-	-	-	33,673,943
Plasmani kod drugih banaka	72,789,066	24,334	370,480	-	73,183,880	15,801	455	370,480	-	386,736	72,797,144
Stambeni krediti	113,828,568	12,391,038	1,522,457	430,434	128,172,497	241,936	540,573	619,427	99,529	1,501,465	126,671,032
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	216,970,358	46,181,375	4,628,553	164,375	267,944,661	1,897,738	3,475,026	3,403,466	95,351	8,871,581	259,073,080
Potrošački krediti	120,385,771	6,408,037	11,277,158	40,120	138,111,086	1,045,592	537,123	7,870,997	31,828	9,485,540	128,625,546
Kreditni mikro i malim preduzećima	8,290,433	534,356	426,828	6,896	9,258,513	229,053	75,534	340,518	1,934	647,039	8,611,474
Kreditni opštinama	14,316,580	32,246	121,226	-	14,470,052	57,414	2,923	121,226	-	181,563	14,288,489
Ukupna bilansna izloženost	725,486,617	66,077,923	18,346,702	641,825	810,553,067	3,496,538	4,631,634	12,726,114	228,642	21,082,928	789,470,139
Ukupna vanbilansna izloženost	214,949,925	7,371,297	186,311	-	222,507,533	1,316,368	331,722	109,356	-	1,757,446	220,750,087
Ukupna izloženost	940,436,542	73,449,220	18,533,013	641,825	1,033,060,600	4,812,906	4,963,356	12,835,470	228,642	22,840,374	1,010,220,226

Prikaz bruto izloženosti kreditnom riziku prema preostalom dospeću po klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Bruto izloženost kreditnom riziku	Do 90 dana	90-180 dana	180-360 dana	Preko 360
Izloženost prema državama i centralnim bankama	253,451,116	173,038,371	748,881	1,704,372	77,959,492
Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,800,487	6,450	2,000	14,062	3,777,975
Izloženost prema javnim administrativnim telima	445,578	445,578	-	-	-
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	9	9	-	-	-
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
Izloženost prema bankama	44,683,275	22,405,741	1,307,768	1,093,603	19,876,163
Izloženost prema privrednim društvima	390,911,790	42,194,213	39,036,967	83,822,703	225,857,907
Izloženost prema fizičkim licima	203,927,407	11,864,446	7,047,635	15,205,889	169,809,437
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	186,892,093	3,492,454	4,523,454	9,168,914	169,707,271
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	25,118,985	9,339,348	482,753	1,229,477	14,067,407
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	997,047	-	-	-
Ostale izloženosti	271,095,594	268,566,932	121,801	53,930	2,352,931
Ukupno	1,381,323,381	532,350,589	53,271,259	112,292,950	683,408,583

Prikaz promena između nivoa akumulirane ispravke vrednosti bilansne i vanbilansne izloženosti tokom 2023. godine:

(u hiljadama dinara)

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku godine	Ukidanje ispravki vrednosti u toku godine	Definitivni otpisi, prodaja potraživanja i preknjižavanja	Kursne razlike	Predivanje	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
Nivo I							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	99,770	2,988	93,677		(77)		9,004
Hartije od vrednosti	273,873	51,727	198,271				127,329
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	88,352	232,150	304,361	-	(379)	39	15,801
Kredit i potraživanja od komitenata	3,536,025	4,692,130	5,513,011	-	(2,309)	758,898	3,471,733
Vanbilansne izloženost	1,052,513	2,170,283	2,067,632		(1,960)	163,164	1,316,368
Nivo II							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-				
Hartije od vrednosti	46,121			-	-		46,121
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	63	2,485	2,004	-	(50)	(39)	455
Kredit i potraživanja od komitenata	4,372,093	5,371,265	3,759,824	-	(8,332)	(1,344,023)	4,631,179
Vanbilansne izloženost	886,356	717,764	1,112,726		(422)	(159,250)	331,722
Nivo III							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-				
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-		-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	383,895	1,839	386		(14,868)		370,480
Kredit i potraživanja od komitenata	11,782,890	5,572,764	4,256,355	1,328,790	-	585,125	12,355,634
Vanbilansne izloženost	103,047	49,267	38,948		(96)	(3,914)	109,356
POCI							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-				
Hartije od vrednosti	-	-	-	-			-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-			-
Kredit i potraživanja od komitenata	533,067	56,029	49,038	311,416	-		228,642
Vanbilansne izloženost	-	-	-				
UKUPNO:							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	99,770	2,988	93,677	-	(77)	-	9,004
Hartije od vrednosti	319,994	51,727	198,271	-	-	-	173,450
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	472,310	236,474	306,751	-	(15,297)	-	386,736
Kredit i potraživanja od komitenata	20,224,075	15,692,188	13,578,228	1,640,206	(10,641)	-	20,687,188
Vanbilansne izloženost	2,041,916	2,937,314	3,219,306	-	(2,478)	-	1,757,446
Ukupno	23,158,065	18,920,691	17,396,233	1,640,206	(28,493)	-	23,013,824

Sa 31.12.2023. učešće problematičnih kredita odobrenim dužnicima iz nefinansijskog i nedržavnog sektora u ukupnim kreditima odobrenim dužnima u ovim sektorima iznosilo je 3.42%.

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Prilikom prilagodjavanja aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika primenom podobnih instrumenata zaštite na dan 31.12.2023. godine, Banka je koristila sledeće:

- depozit kao instrument materijalne kreditne zaštite i
- garanciju kao instrument nematerijalne kreditne zaštite.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku materijalne kreditne zaštite primenom jednostavnog metoda, dok za efekte korišćenja instrumenata nematerijalne kreditne zaštite koristi metod zamene pondera rizika na taj način što obezbeđenom delu odnosno izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika pružaoca zaštite.

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Iznos izloženosti pokrivenih instrumentima materijalne kreditne zaštite	Iznos izloženosti pokrivenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite
Izloženost prema državama i centralnim bankama	-	-
Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	-	-
Izloženost prema javnim administrativnim telima	-	-
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	-	-
Izloženost prema bankama	-	23,681
Izloženost prema privrednim društvima	2,537,133	26,490,503
Izloženost prema fizickim licima	843,968	651,828
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	471,103	64,904
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	17,751
Visokorizične izloženosti	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-
Izloženost po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-
Ostale izloženosti	-	-
Ukupno	3,852,204	27,248,667

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika po klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klasa izloženosti	Bruto izloženost	Ispravke vrednosti i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite	Neto izloženost posle primene KZ	Kapitalni zahtev
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	253,451,116	98,849	253,352,267	-	-	280,131,924	-
TALS izloženosti	3,800,487	21,292	3,779,195	-	-	3,779,195	145,282
Izloženost prema javnim administrativnim telima	445,578	170	445,408	-	-	445,408	7,127
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	9	-	9	-	-	9	-
Izloženosti prema bankama	44,683,275	14,517	44,668,758	23,681	-	45,114,088	217,443
Izloženosti prema privrednim društvima	390,911,790	5,395,537	385,516,253	26,490,503	2,537,133	356,488,617	15,002,577
Izloženosti prema fizičkim licima	203,927,407	2,749,439	201,177,968	651,828	843,968	199,682,172	10,274,805
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	186,892,093	1,503,185	185,388,908	64,904	471,103	184,852,901	6,458,993
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	25,118,985	13,800,684	11,318,301	17,751	-	11,300,549	469,131
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	32,715	964,332	-	-	964,332	188,580
Ostale izloženosti	271,095,594	12,025,576	259,070,018	-	-	262,922,222	982,367
Ukupno	1,381,323,381	35,641,964	1,345,681,417	27,248,667	3,852,204	1,345,681,417	33,746,305

Bruto izloženosti kreditnom riziku pre primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika po ponderima kreditnog rizika i klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Bruto izloženosti	PONDERI KREDITNOG RIZIKA							
		0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	253,451,116	253,439,116	-	-	-	-	12,000	-	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,800,487	-	8,447	-	3,792,040	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	445,578	-	445,578	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	9	9	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	44,683,275	-	22,368,507	-	12,917,475	-	9,397,293	-	-
Izloženosti prema privrednim društvima	390,911,790	-	-	-	-	-	390,436,814	474,976	-
Izloženosti prema fizičkim licima	203,927,407	-	-	-	-	203,927,407	-	-	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	186,892,093	-	-	109,241,180	35,428,986	1,872,510	40,349,417	-	-
Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja	25,118,985	-	-	-	-	-	24,782,647	336,338	-
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja	997,047	-	-	-	-	-	35,722	-	961,325
Ostale izloženosti	271,095,594	64,492,190	-	-	-	-	206,603,404	-	-
Ukupno	1,381,323,381	317,931,315	22,822,532	109,241,180	52,138,501	205,799,917	671,617,297	811,314	961,325

Neto izloženosti kreditnom riziku pre primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika po ponderima kreditnog rizika i klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Neto izloženosti	PONDERI KREDITNOG RIZIKA							
		0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	253,352,267	253,340,267	-	-	-	-	12,000	-	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,779,195	-	8,440	-	3,770,755	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	445,408	-	445,408	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	9	9	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	44,668,758	-	22,360,436	-	12,913,518	-	9,394,804	-	-
Izloženosti prema privrednim društvima	385,516,253	-	-	-	-	-	385,041,513	474,740	-
Izloženosti prema fizičkim licima	201,177,968	-	-	-	-	201,177,968	-	-	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	185,388,908	-	-	108,601,482	34,993,056	1,839,892	39,954,478	-	-
Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja	11,318,301	-	-	-	-	-	11,014,799	303,502	-
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja	964,332	-	-	-	-	-	35,722	-	928,610
Ostale izloženosti	259,070,018	64,492,190	-	-	-	-	194,577,828	-	-
Ukupno	1,345,681,417	317,832,466	22,814,284	108,601,482	51,677,329	203,017,860	640,031,144	778,242	928,610

Neto izloženosti kreditnom riziku posle primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika po ponderima kreditnog rizika i klasama izloženosti

(u hiljadama dinara)

Klase izloženosti	Neto izloženosti	PONDERI KREDITNOG RIZIKA							
		0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	280,131,924	280,131,924	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3,779,195	-	8,440	-	3,770,755	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	445,408	-	445,408	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	9	9	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	45,114,088	-	22,383,835	-	13,335,449	-	9,394,804	-	-
Izloženosti prema privrednim društvima	356,488,617	-	-	-	-	-	356,013,877	474,740	-
Izloženosti prema fizičkim licima	199,682,172	-	-	-	-	199,682,172	-	-	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	184,852,901	-	-	108,600,688	34,961,153	1,824,368	39,466,692	-	-
Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja	11,300,549	-	-	-	-	-	10,997,776	302,773	-
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja	964,332	-	-	-	-	-	35,722	-	928,610
Ostale izloženosti	262,922,222	67,833,501	510,893	-	-	-	194,577,828	-	-
Ukupno	1,345,681,417	347,965,434	23,348,576	108,600,688	52,067,357	201,506,540	610,486,699	777,513	928,610

Restrukturirani plasmani tokom 2023 godine

Na pojedinačnoj osnovi

Restrukturirani krediti tokom 2023			
31.12.2023 u 000 RSD	Bruto izloženosti	Ispravka vrednosti	Broj partija
Privreda	3,412,401	1,054,159	99
Stanovništvo	1,188,775	432,063	1,716
Ukupno	4,601,176	1,486,222	1,815

8.2. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat Banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Sistem limita druge ugovorne strane čine interni i regulatorni limiti.

U toku 2023. godine Banka je primila i davala sredstva obezbeđenja drugim ugovornim strana u skladu sa promenom tržišne vrednost finansijskog instrumenta ali prilikom izračunavanja kapitalnih zahteva Banka ne primenjuje okvir za tehnike ublažavanja kreditnih rizika

Trenutno Banka nema ugovorene finansijske instrumente koji podrazumevaju obezbeđivanje dodatnih sredstava obezbeđenja u slučaju pogoršanja Bančinog kreditnog rejtinga.

U skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banaka, Banka izračunava izloženost i kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane za sve derivate, pri čemu se opredelila za primenu metoda tekuće izloženosti. Takođe, u slučaju repo i reverse repo transakcija, za obračun izloženosti i kapitalnih zahteva Banka primenjuje metod tekuće izloženosti, odnosno ne primenjuje okvir za tehnike ublažavanja kreditnih rizika.

Vrednost izloženosti se, u skladu sa metodom tekuće izloženosti, izračunava kao zbir:

- tekuće izloženosti po osnovu svih ugovora čija je vrednost pozitivna, koji predstavlja tekuću tržišnu vrednost tog ugovora - derivata (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli)
- potencijalne izloženosti u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze, koja se dobija kada se hipotetička vrednost glavnice svakog ugovora pomnoži odgovarajućim faktorima konverzije utvrđen odlukom NBS.

Tekuću izloženost Banka utvrđuje na dnevnom nivou i predstavlja neto sadašnju vrednost budućih ugovorenih novčanih tokova iz derivata, u slučaju da je ta vrednost pozitivna odnosno predstavlja aktivu.

Banka je na dan 31.12.2023. bila izložena riziku druge ugovorne strane po osnovu finansijskih derivata i reverse repo transakcija kako je prikazano u sledećoj tabeli:

(u hiljadama dinara)

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Tekuća izloženost	Potencijalna izloženost	Zbir tekuće i potencijalne kreditne izloženosti
	(1)	(2)	(3)= (1) + (2)
	524,716	7,465,160	7,989,876

Navedeni iznos izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane uključen je u iznos izloženosti i rizične aktive prikazan u sekciji izloženosti kreditnom riziku.

U toku 2023. godine Banka nije imala u svom portfoliju kreditne derivate.

Interni kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane obračunava se u okviru obračuna internog kapitala za kreditni rizik. Izloženost riziku druge ugovorne strane koja će biti uključena u obračun internog kapitala sa stresom se izračunava na način da se tekuća izloženost uvećava zajedno sa potencijalnom izloženosti korišćenjem stresiranih faktora uz dodatno stresno testiranje za ovu vrstu rizika bazirano na pretpostavci pogoršanja kreditnog rejtinga u okviru standardizovanih pristupa.

8.3. Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik)

Banka je dužna da računa kapitalni zahtev za CVA rizik za vanberzanske derivate, u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja, osim kreditnih derivata koji se koriste za smanjenje izloženosti ponderisanih kreditnim rizikom.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine izračunala kapitalni zahtev za CVA u iznosu od 55.661 hiljada dinara.

U okviru interne procene adekvatnosti kapitala, Banka prvo procenjuje potcenjenosti regulatornog kapitalnog zahteva za CVA, a potom primenjuje stres test uzimajući u obzir nepovoljna kretanja parametara koji utiču na izloženosti i kapitalni zahtev za CVA rizik.

8.4. Kamatni rizik

Direkcija za upravljanje aktivom i pasivom je prvenstveno odgovorna za praćenje, merenje i izveštavanje OTP Grupe o izloženosti kamatnom riziku a Direkcija za operativne i tržišne rizike/Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima za identifikaciju, kontrolu i izveštavanje nadležnih odbora o ovom riziku. Banka odobrava kredite i uzima depozite sa različitim rokovima dospeća i različitim kamatnim stopama, a te aktivnosti izlažu profitabilnost i kapital Banke uticajima kamatnog rizika.

Banka koristi statistički određene pretpostavke odliva depozita za sve kamatno osetljive depozite bez ugovorenog dospeća odnosno definisanog vremena sledeće promene kamatne stope.

Postoje četiri osnovna izvora kamatnog rizika:

- Rizik ponovnog određivanja cene: rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena

- Rizik promene krive prinosa: rizik je posledica ili paralelnog kretanja krive prinosa ili promena u nagibu krive prinosa.
- Bazni rizik: kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena.
- Rizik opcija, kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

Banka kamatni rizik utvrđuje na statičkoj osnovi, pri čemu koristi gap analizu rizika utvrđivanja cene i merenje ekonomske vrednosti kapitala (Economic value of equity figure - EVE), kao i merenja uticaja pretpostavljenih promena kamatnih stopa na neto prihode od kamate (NII), mesečno po zaključenim knjiženjima Banke. Izveštaj o neusklađenosti (gepu) kamatnih stopa alokira svu kamatno osetljivu aktivu, pasivu i vanbilansne stavke u unapred definisane vremenske intervale sa stanovišta ponovnog određivanja kamatne stope. U tom smislu, finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju po dospećima, dok se plasmani sa promenljivom kamatnom stopom raspoređuju u odnosu na datum sledećeg određivanja kamatnih stopa.

Gap analiza rizika utvrđivanja cena predstavlja osnovu za merenje ekonomske vrednosti kapitala. Ekonomska vrednost kapitala predstavlja razliku između sadašnje vrednosti kamatno osetljivih potraživanja (bilansnih i vanbilansnih) i sadašnje vrednosti obaveza (bilansnih i vanbilansnih).

Proces scenariorne analize sastoji se iz dva koraka:

- Definicija scenarija promene kamatne stope,
- Vrednovanje kamatonosnih pozicija pod odabranim scenarijima.

Scenarija se rade pojedinačno po značajnim valutama, za valutu USD i zbirno za ostale valute (osim materijalno značajnih valuta i USD).

Valuta se smatra značajnom ukoliko ukupan iznos obaveza iz bilansa stanja banke i vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja, a koje su izražene i izmiruju se u toj valuti čini 5% ili više od ukupnih obaveza banke.

Banka primenjuje široki spektar scenarija kamatnih stopa kako bi na ispravan način procenila IRRBB.

Sledeće pretpostavke su razmatrane u scenarijima promene kamatnih stopa i stres testiranjima:

- Paralelni šok na gore
- Paralelni šok na dole
- Strma kriva prinosa
- Prinos krive sa amplitudama
- Kratkoročna promena krive na gore i dole

Za određivanje izloženosti Banka definiše sledeće scenarije promena kamatnih stopa:

- Za određivanje visine šoka za dinare kod paralelnog pomeranja krive prinosa na gore ili na dole, Banka sagledava određene promene u kamatnim stopama mereno statističkim metodama i upoređuje sa 250 baznih poena, a uzima vrednost koja je apsolutna

vrednost veća. Za izloženost u dinarima Banka uzima a u obzir promenu kamatne stope u iznosu od 250 baznih poena za paralelno pomeranje kamatnih stopa, 300 baznih poena za kratkoročno pomeranje kamatnih stopa i 200 baznih poena za dugoročno pomeranje kamatnih stopa.

- Za određivanje visine šoka za ostale valute kod paralelnog pomeranja krive prinosa na gore ili na dole, Banka sagledava određene promene u kamatnim stopama mereno statističkim metodama, i upoređuje sa $-/+ 200$ baznih poena, a za dalje analize koristi onu vrednost koja je apsolutno veća. Za izloženost u ostalim valutama Banka uzima u obzir promenu kamatne stope u iznosu od 200 baznih poena za paralelno pomeranje kamatnih stopa, 250 baznih poena za kratkoročno pomeranje kamatnih stopa i 150 baznih poena za dugoročno pomeranje kamatnih stopa.

Banka meri rizik kamatne stope koji nastaje na osnovu ugrađenog izbora (opcija) u ugovorima vezano za otplate kredita pre roka dospeća ili potencijalnog povlačenja oročenih depozita pre roka dospeća i meri njihov uticaj (na godišnjem nivou) na neto kamatni prihod Banke i ekonomsku vrednost kapitala, u skladu sa pretpostavljenim (prethodno utvrđenim) procentom prevremene otplate kredita, odnosno povlačenja depozita. Prilikom merenja ovog rizika razmatraju se dva scenarija odnosno sagledava se scenario rasta kamatnih stopa odvojeno od scenarija pada kamatnih stopa.

Pored navedenog Banka sagledava svoje pozicije izložene baznom riziku na način da meri osetljivost promena različitih kamatnih stopa na neto kamatni prihod.

8.5. Izloženost banke po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Bruto izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na dan 31.12.2023. iznose 997.047 hiljade dinara. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi Banke se prema nameni dele na: hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i strateška ulaganja.

U Izveštaju nezavisnog revizora, koji su objavljeni na Internet prezentaciji Banke u skladu sa tačkom 61. Zakona o bankama, je obelodanjen pregled korišćenih računovodstvenih politika kao i metode vrednovanja koji se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.

Vlasnička ulaganja	Bruto knjigovodstve na vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost
Ukupna ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru	15,718	0	15,718
Od čega: strateška ulaganja	0	0	0
raspoloživo za prodaju	15,718	0	15,718
Ukupna ulaganja banke u lica u finansijskom sektoru	981.329	32,715	948.614
Od čega: strateška ulaganja	961,325	32,715	928,610
raspoloživo za prodaju	20,004	0	20,004

U toku 2023.godine Banka je realizovala dobitak po osnovu prodaje vlasničkih ulaganja u iznosu od 687 hiljada dinara.

Na dan 31.decembra 2023. godine ukupan iznos nerealizovanog gubitka po osnovu vlasničkih ulaganja iznosi 2.851 hiljada dinara.

Banka poseduje vlasničke hartije od vrednosti koje se kotiraju na berzi.

9. PODACI VEZANO ZA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA

Struktura Bankarske grupe na dan 31.12.2023. je sledeća:

Poslovno ime	Sedište i adresa	Delatnost člana	Matični broj	Udeo u vlasništvu	Metod konsolidacije
OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	Novi Sad, Trg slobode 5	6419	08603537	-	-
OTP Nekretnine doo Novi Sad	Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 80	6499	20124156	100%	Pun metod konsolidacije
OTP Lizing d.o.o., Beograd	Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 111	6491	17519492	60%	Pun metod konsolidacije
OTP Factoring Serbia d.o.o., Novi Sad	Novi Sad, Trg Slobode 7	6499	20661429	100%	Pun metod konsolidacije
OTP Leasing Srbija d.o.o. Beograd	Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 50A/B	6491	20116161	100%	Pun metod konsolidacije
OTP Osiguranje ADO Beograd	Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 50A/B	6511	20561211	49%	Metod udela
OTP Invest AD Beograd	Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 48B	6630	20338407	25%	Metod udela

Banka kao najviše matično društvo primenjuje isti metod i obuhvat konsolidacije u konsolidavnom bilansu stanja sačinjenom kako za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi tako i u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Shodno navedenom, ne postoje razlike između konsolidovanog bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole Bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i pozicija bilansa stanja sačinjenog u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.